371R1408

N:o L 149/2 *EUROOPAN YHTEISÖJEN VIRALLINEN LEHTI* 5.7.71

NEUVOSTON ASETUS (ETY) N:o 1408/71,

annettu 14 päivänä kesäkuuta 1971,

sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin ja heidän perheenjäseniinsä

EUROOPAN YHTEISÖJEN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 2, 7 ja 51 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotukset, jotka on annettu sen jälkeen kun siirtotyöläisten sosiaaliturvan hallintotoimikuntaa(1) on kuultu,

ottaa huomioon edustajakokouksen lausunnon(2),

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomiten lausunnon(3),

sekä katsoo, että

siirtotyöläisten sosiaaliturvasta annetun neuvoston asetuksen N:o 3(4) yleinen tarkistaminen on osoittautunut vähitellen tarpeelliseksi sekä sen soveltamisesta vuodesta 1959 alkaen saatujen kokemusten perusteella että kansallisissa lainsäädännöissä tapahtuneiden muutosten vuoksi,

kaikkia laadittuja yhteensovittamissääntöjä voidaan kehittää ja parantaa samaan aikaan kuin niitä tietyltä osin yksinkertaistetaan, ottaen huomioon sosiaaliturva-alan kansallisissa lainsäädännöissä vallitsevat merkittävät erot,

tässä yhteydessä on tärkeää koota yhteen asiakirjaan kaikki perussäännöt perustamissopimuksen 51 artiklan soveltamiseksi työntekijöihin, mukaan lukien rajatyöntekijät, kausityöntekijät ja merenkulkijat,

niiden merkittävien erojen vuoksi, joita kansallisissa lainsäädännöissä on niiden henkilöllisen ulottuvuuden osalta, on suotavaa luoda periaate, jonka mukaan asetusta sovelletaan kaikkiin niihin jäsenvaltioiden kansalaisiin, jotka ovat vakuutettuja palkattujen työntekijöiden sosiaaliturvajärjestelmissä,

kansallisten sosiaaliturvalainsäädäntöjen yhteensovittamissäännöt ovat osa jäsenvaltioiden kansalaisten vapaan liikkuvuuden periaatetta, ja niillä on tämän vuoksi myötävaikutettava heidän elämäntasonsa ja työolojensa parantumiseen takaamalla yhteisössä yhtäältä kaikille jäsenvaltioiden kansalaisille yhdenvertainen kohtelu erilaisten kansallisten lainsäädäntöjen osalta ja takaamalla toisaalta työntekijöille ja heidän oikeudenomistajilleen mahdollisuus saada sosiaaliturvaetuuksia työ- ja asuinpaikasta riippumatta,

nämä tavoitteet on saavutettava erityisesti laskemalla yhteen kaikki kaudet, jotka otetaan huomioon eri kansallisissa lainsäädännöissä, kun on kyse oikeuden saamisesta etuuksiin ja tämän oikeuden säilyttämisestä sekä etuuksien laskemisesta, samoin kuin antamalla etuuksia asetuksen kattamille eri henkilöryhmille riippumatta heidän asuinpaikastaan yhteisössä,

perustamissopimuksen 51 artiklan soveltamiseksi annetuilla yhteensovittamissäännöillä on varmistettava yhteisön alueella liikkuville työntekijöille saavutetut oikeudet ja edut ilman, että nämä säännöt voisivat johtaa perusteettomiin päällekkäisyyksiin,

kun kyse on työkyvyttömyys-, vanhuus- ja kuolinetuuksista (eläkkeet), niiden, joita asia koskee, on voitava vaatia kaikkia eri jäsenvaltioissa saavutettuja etuuksia asettaen kuitenkin rajoitukseksi — joka on tarpeellinen sellaisten perusteettomien päällekkäisyyksien välttämiseksi, jotka voivat aiheutua erityisesti vakuutuskausien ja niihin verrattavissa olevien kausien päällekkäisyydestä — niiden etuuksien määrästä korkein määrä, jotka jonkin näistä valtioista olisi maksettava, jos työntekijä olisi ollut siellä koko uransa ajan,

työvoiman liikkuvuuden mahdollistamiseksi parhaissa mahdollisissa olosuhteissa olisi tarpeellista varmistaa täydellisempi yhteensovittaminen kaikkien jäsenvaltioiden vakuutusjärjestelmien ja työttömyystuen välillä; tämä huomioon ottaen ja työn etsimisen helpottamiseksi eri jäsenvaltioissa on tarpeen ennen muuta myöntää yksityi-

(1) EYVL N:o L 194, 28.10.1966, s. 3333/66 ja EYVL N:o C 95, 21.9.1968, s. 18

(2) EYVL N:o C 10, 14.2.1968, s. 30 ja EYVL N:o C 135, 14.12.1968, s. 4

(3) EYVL N:o 64, 5.4.1967, s. 1009/67 ja EYVL N:o C 21, 20.2.1969, s. 18

(4) EYVL N:o 30, 16.12.1958, s. 561/58.

selle työntekijälle etu käyttää rajoitetun ajan sen jäsenvaltion lainsäädännössä säädettyjä työttömyys-etuuksia, jonka lainsäädännön alainen hän on viimeksi ollut,

näyttää suotavalta parantaa asetuksen N:o 3 perhe-etuuksien soveltamisjärjestelmää perheen hajotessa sekä siltä osin kuin kyse on tällaisiin etuuksiin oikeutetuista henkilöryhmistä että siltä osin kuin kyse on myöntämisjärjestelmistä,

työttömyyden alalla esiintyvät ongelmat huomioon ottaen on tärkeää laajentaa perhe-etuuksien saaminen työttömän perheenjäseniin, jotka asuvat muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jolle työttömyysetuuksien maksaminen kuuluu,

lisäksi on tarpeen poistaa nykyisin perhe-etuuksien saamiselle asetettu rajoitus; jotta varmistettaisiin se, että hajonneille perheille annettaisiin näiden perheiden jäsenten toimeentulosta huolehtimiseen tarkoitetut etuudet, ottamatta kuitenkaan huomioon etuuksia, joiden perustana on ensisijaisesti väestöopilliset näkökohdat, kaikille jäsenvaltioille yhteisten sääntöjen antaminen olisi suotavaa ja tätä toimintaa on jatkettava edelleen; jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen ollessa erittäin erilaiset on toisaalta tarpeen toteuttaa ratkaisuja, joissa otetaan huomioon tämä tilanne: työntekovaltion perhe-etuuksien maksaminen viidelle maalle, perheenjäsenten asuinvaltion perhe-etuuksien maksaminen, jos työntekovaltio on Ranska,

niitä ratkaisuja vastaavalla tavalla, joita noudatetaan työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta 15 päivänä lokakuuta 1968 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 1612/68, on suotavaa liittää neuvoa-antavaan komiteaan(1) työntekijöiden ja työnantajien edustajat hallintotoimikunnan käsittelemien ongelmien tutkimiseksi, ja

tässä asetuksessa voidaan toteuttaa Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen 69 artiklan 4 kohdassa tarkoitetut järjestelyt,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

I OSASTO

YLEISIÄ SÄÄNNÖKSIÄ

1 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa:

a) "työntekijällä" tarkoitetaan:

i) henkilöä, joka on pakollisen tai valinnaisen jatkuvan vakuutuksen perusteella vakuutettu yhden tai useamman palkattujen työntekijöiden sosiaaliturvajärjestelmän alan kattaman vakuutustapahtuman varalta, jollei liitteessä V esitetyistä rajoituksista muuta johdu,

ii) henkilöä, joka on pakollisesti vakuutettu yhden tai useamman tässä asetuksessa tarkoitetun sosiaaliturvan alan kattaman vakuutustapahtuman varalta sosiaaliturvajärjestelmässä, joka koskee kaikkia asukkaita tai koko työssäolevaa väestöä, jos tällainen henkilö:

— voidaan määrittää palkatuksi työntekijäksi sen perusteella, kuinka tällainen järjestelmä on hallinnollisesti järjestetty tai rahoitettu, tai

— jollei tällaista perustetta ole, on vakuutettu joidenkin muiden liitteessä V eriteltyjen vakuutustapahtumien varalta palkattujen työntekijöiden järjestelmässä,

iii) henkilöä, joka on vapaaehtoisesti vakuutettu yhden tai useamman tässä asetuksessa tarkoitetun alan kattaman vakuutustapahtuman varalta jäsenvaltion palkattuja työntekijöitä tai kaikkia asukkaita taikka tiettyjä asukasryhmiä koskevassa sosiaaliturvajärjestelmässä, jos tällainen henkilö on aiemmin ollut pakollisesti vakuutettu saman vakuutustapahtuman varalta saman jäsenvaltion palkattuja työntekijöitä koskevassa järjestelmässä;

b) "rajatyöntekijällä" tarkoitetaan työntekijää, joka on työssä jäsenvaltion alueella ja asuu toisen jäsenvaltion alueella, johon hän palaa säännönmukaisesti päivittäin tai vähintään kerran viikossa; kuitenkin rajatyöntekijä, jonka se yritys, jossa hän tavallisesti toimii, on lähettänyt muualle saman tai toisen jäsenvaltion alueella, säilyttää rajatyöntekijän aseman sen ajan, joka on enintään neljä kuukautta, vaikka hän ei

(1) EYVL N:o L 257, 19.10.1968, s. 2

voi tänä aikana palata päivittäin tai vähintään kerran viikossa asuinpaikalleen;

c) "kausityöntekijällä" tarkoitetaan työntekijää, joka menee muun kuin sen jäsenvaltion alueelle, jossa hän asuu, työskennelläkseen siellä kausiluontoisesti tämän valtion yrityksen tai työnantajan palveluksessa ajan, joka ei missään tapauksessa saa ylittää kahdeksaa kuukautta, ja joka oleskelee sanotun valtion alueella työskentelynsä ajan; kausiluontoisella työllä tarkoitetaan työtä, joka on riippuvainen kausien peräkkäisyydestä ja toistuu itsestään joka vuosi;

d) "pakolaisella" tarkoitetaan Genevessä 28 päivänä heinäkuuta 1951 allekirjoitetun pakolaisten oikeusasemaa koskevan yleissopimuksen 1 artiklassa tarkoitettua henkilöä;

e) "valtiottomalla henkilöllä" tarkoitetaan New Yorkissa 28 päivänä syyskuuta 1954 allekirjoitetun valtiottomien henkilöiden oikeusasemaa koskevan yleissopimuksen 1 artiklassa tarkoitettua henkilöä;

f) "perheenjäsenellä" tarkoitetaan henkilöä, joka määritellään tai tunnustetaan perheenjäseneksi tai osoitetaan talouteen kuuluvaksi jäseneksi lainsäädännössä, jonka perusteella etuudet annetaan, tai tapauksissa, joita tarkoitetaan 22 artiklan 1 kohdan a alakohdassa ja 39 artiklassa, sen jäsenvaltion lainsäädännössä, jonka alueella tällainen henkilö asuu; kuitenkin jos sanotussa lainsäädännössä perheenjäseneksi tai talouteen kuuluvaksi henkilöksi katsotaan vain henkilö, joka asuu samassa taloudessa kuin työntekijä, tämä edellytys katsotaan täytetyksi, jos se, jonka etua asia koskee, on pääasiallisesti riippuvainen tästä työntekijästä;

g) "jälkeenjääneellä" tarkoitetaan sen lainsäädännön mukaan jälkeenjääneeksi määriteltyä tai tunnustettua henkilöä, jonka perusteella etuudet myönnetään; jos kuitenkin sanotussa lainsäädännössä jälkeenjääneeksi katsotaan vain henkilö, joka asui samassa taloudessa vainajan kanssa, tämä edellytys katsotaan täytetyksi, jos tällainen henkilö oli pääasiallisesti riippuvainen vainajasta;

h) "asumisella" tarkoitetaan vakinaista oleskelua;

i) "oleskelulla" tarkoitetaan tilapäistä oleskelua;

j) "lainsäädännöllä" tarkoitetaan jokaisen jäsenvaltion osalta lakeja, asetuksia ja muita määräyksiä sekä kaikkia muita täytäntöönpanotoimenpiteitä, nykyisiä tai tulevia, jotka liittyvät 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin sosiaaliturvan aloihin tai järjestelmiin.

Käsitteeseen eivät sisälly nykyiset tai tulevat työmarkkinasopimusten määräykset riippumatta siitä, onko ne saatettu voimaan viranomaisten päätöksillä, jotka tekevät niistä pakollisia tai laajentavat niiden soveltamisalaa. Kuitenkin jos tällaisillä määräyksillä vaikutetaan edellisessä alakohdassa tarkoitettuihin lakeihin tai asetuksiin perustuvan pakollisen vakuutuksen voimaan saattamiseen, käsitteen rajoitus voidaan milloin tahansa poistaa kyseisen jäsenvaltion julistuksella, jossa eritellään tämänkaltaiset järjestelmät, joihin tätä asetusta sovelletaan. Tällainen julistus annetaan tiedoksi ja julkaistaan 96 artiklan säännösten mukaisesti.

Edellisen alakohdan säännöksistä ei seuraa, että sellaiset järjestelmät, joihin sovelletaan asetusta N:o 3, suljettaisiin tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle;

k) "sosiaaliturvasopimuksella" tarkoitetaan kaikkia kahden- tai monenvälisiä järjestelyjä, jotka sitovat tai tulevat sitomaan kahta tai useampaa jäsenvaltiota yksinomaisesti ja kaikkia muita monenvälisiä järjestelyjä, jotka sitovat tai tulevat sitomaan ainakin kahta jäsenvaltiota ja yhtä tai useampia muita valtioita sosiaaliturvan alalla kaikkien 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa määriteltyjen alojen ja järjestelmien tai sellaisen osan suhteen, yhdessä kaikenlaisten sopimusten kanssa, jotka on tehty mainittujen järjestelyjen perusteella;

l) "toimivaltaisella viranomaisella" tarkoitetaan kunkin jäsenvaltion osalta ministeriä, ministereitä tai muuta vastaavaa viranomaista, joka on vastuussa sosiaaliturvajärjestelmistä koko kyseisen valtion alueella tai osassa sitä;

m) "hallintotoimikunnalla" tarkoitetaan 80 artiklassa tarkoitettua toimikuntaa;

n) "laitoksella" tarkoitetaan kunkin jäsenvaltion osalta toimielintä tai viranomaista, joka on vastuussa koko lainsäädännön tai sen osan hallinnosta;

o) "toimivaltaisella laitoksella" tarkoitetaan:

i) laitosta, jossa se, jonka etua asia koskee, on vakuutettu hakiessaan etuutta;

ii) laitosta, josta sillä, jonka etua asia koskee, on oikeus tai olisi oikeus etuuksiin, jos hän tai hänen perheenjäsenensä asuisivat sen jäsenvaltion alueella, jossa laitos sijaitsee;

iii) laitosta, jonka kysymyksessä olevan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen nimeää; tai

iv) sellaisten järjestelmien kohdalla, joissa on kysymys työnantajan vastuusta 4 artiklan 1 kohdan etuuksiin nähden, joko työnantajaa tai asiaan liittyvää vakuuttajaa, tai jos sellaista ei ole, kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen nimeämää toimielintä tai viranomaista;

p) "asuinpaikan laitoksella" ja "oleskelupaikan laitoksella" tarkoitetaan vastaavasti laitosta, joka on toimivaltainen antamaan etuudet paikassa, jossa se, jonka etua asia koskee, asuu, ja laitosta, joka on toimivaltainen antamaan etuudet paikassa, jossa se, jonka etua asia koskee, oleskelee, tämän laitoksen soveltaman lainsäädännön mukaisesti, tai jos tällaista laitosta ei ole, laitosta, jonka kyseisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen nimeää;

q) "toimivaltaisella valtiolla" tarkoitetaan jäsenvaltiota, jonka alueella toimivaltainen laitos sijaitsee;

r) "vakuutuskausilla" tarkoitetaan maksukausia tai työskentelykausia, sen mukaan kuin ne on määritelty tai tunnustettu vakuutuskausiksi siinä lainsäädännössä, jonka mukaan ne on täytetty tai niitä pidetään täytettyinä, ja kaikkia kausia, joita käsitellään sellaisina, jos niitä pidetään sanotun lainsäädännön mukaan vakuutuskausia vastaavina;

s) "työskentelykausilla" tarkoitetaan kausia, jotka on sellaisiksi määritelty tai tunnustettu siinä lainsäädännössä, jonka mukaan ne on täytetty, ja kaikkia kausia, joita käsitellään sellaisina, jos niitä pidetään sanotun lainsäädännön mukaan työskentelykausia vastaavina;

t) "etuuksilla" ja "eläkkeellä" tarkoitetaan kaikkia etuuksia ja eläkkeitä, mukaan lukien kaikki niiden osat, jotka maksetaan julkisista varoista, arvon säilyttäviä korotuksia ja lisäavustuksia, joihin sovelletaan III osaston säännöksiä, kuten myös kertasuoritteisia etuuksia, jotka maksetaan eläkkeiden yhteydessä, ja maksujen palauttamisen muodossa annettavia rahasuorituksia;

u) i) "perhe-etuuksilla" tarkoitetaan kaikkia luontois- tai rahaetuuksia, jotka on tarkoitettu perhekustannuksia varten 4 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitetun lainsäädännön mukaisesti, lukuun ottamatta liitteessä I mainittuja erityisiä synnytysavustuksia;

ii) "perheavustuksilla" tarkoitetaan yksinomaan perheenjäsenten lukumäärän ja tapauksen mukaan iän perusteella määräajoin suoritettavia rahaetuuksia;

v) "kuolemantapauksen johdosta annettavilla avustuksilla" tarkoitetaan kaikkia kertasuorituksia kuolemantapauksen yhteydessä, lukuun ottamatta kertasuoritteisia etuuksia, joita tarkoitetaan t alakohdassa.

2 artikla

Henkilöllinen ulottuvuus

1. Tätä asetusta sovelletaan työntekijöihin, jotka ovat tai ovat olleet yhden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön alaisia ja jotka ovat jäsenvaltion kansalaisia tai jotka ovat valtiottomia henkilöitä tai pakolaisia, jotka asuvat jäsenvaltion alueella sekä heidän perheenjäseniinsä ja jälkeenjääneisiinsä.

2. Lisäksi tätä asetusta sovelletaan työntekijöiden jälkeenjääneisiin, joihin sovelletaan yhden tai useamman jäsenvaltion lainsäädäntöä, riippumatta tällaisten työntekijöiden kansalaisuudesta, jos heidän jälkeenjääneensä ovat jäsenvaltion kansalaisia taikka valtiottomia henkilöitä tai pakolaisia, jotka asuvat jäsenvaltion alueella.

3. Tätä asetusta sovelletaan virkamiehiin ja henkilöihin, joita sovellettavan lainsäädännön mukaan pidetään sellaisina, jos heihin sovelletaan tai on sovellettu sellaisen jäsenvaltion lainsäädäntöä, johon tätä asetusta sovelletaan.

3 artikla

Yhdenvertainen kohtelu

1. Jollei tämän asetuksen erityisistä säännöksistä muuta johdu, jäsenvaltion alueella asuvat henkilöt, joihin tätä asetusta sovelletaan, ovat jäsenvaltion lainsäädännön mukaan samojen velvoitteiden alaisia ja nauttivat samoja etuja kuin tämän valtion kansalaiset.

2. Edellä 1 kohdan säännöksiä sovelletaan oikeuteen valita sosiaaliturvalaitosten toimielinten jäsenet tai osallistua heidän nimittämiseensä, mutta niillä ei ole vaikutusta jäsenvaltion säännöksiin, jotka koskevat asianomaisten henkilöiden kelpoisuutta tai nimitystapaa näihin toimielimiin.

3. Jollei liitteen II säännöksistä muuta johdu, 7 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisesti voimaan jäävien sosiaaliturvasopimusten määräyksiä ja 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti tehtyjen sopimusten määräyksiä sovelletaan kaikkiin henkilöihin, joihin tätä asetusta sovelletaan.

4 artikla

Asiallinen ulottuvuus

1. Tätä asetusta sovelletaan kaikkeen lainsäädäntöön, joka koskee seuraavia sosiaaliturvan aloja:

a) sairaus- ja äitiysetuuksia;

b) työkyvyttömyysetuuksia, mukaan lukien ne, joiden tarkoituksena on ansiokyvyn ylläpitäminen tai parantaminen;

c) vanhuusetuuksia;

d) jälkeenjääneiden etuuksia;

e) työtapaturma- ja ammattitautietuuksia;

f) kuolemantapauksen johdosta annettavia avustuksia;

g) työttömyysetuuksia; ja

h) perhe-etuuksia.

2. Tätä asetusta sovelletaan kaikkiin yleisiin ja erityisiin sosiaaliturvajärjestelmiin riippumatta siitä, ovatko ne maksuihin perustuvia vai maksuihin perustumattomia, sekä järjestelmiin, jotka koskevat työnantajan tai laivanvarustajan vastuuta, kun kysymys on 1 kohdassa tarkoitetuista etuuksista.

3. Tämän asetuksen III osaston säännökset eivät kuitenkaan vaikuta niihin jäsenvaltion säännöksiin, jotka koskevat laivanvarustajan vastuuta.

4. Tätä asetusta ei sovelleta sosiaalihuoltoon ja lääkinnälliseen huoltoon, sodan tai sen seurauksien uhrien etuusjärjestelmiin eikä virkamiesten ja sellaisina pidettävien henkilöiden erityisjärjestelmiin.

5 artikla

Jäsenvaltioiden julistukset tämän asetuksen soveltamisalasta

Jäsenvaltioiden on täsmennettävä 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu lainsäädäntö ja järjestelmät, 50 artiklassa tarkoitetut vähimmäisetuudet ja 77 ja 78 artiklassa tarkoitetut etuudet julistuksilla, jotka annetaan tiedoksi ja julkaistaan 96 artiklan mukaisesti.

6 artikla

Tämän asetuksen korvaamat sosiaaliturvasopimukset

Jollei 7, 8 artiklan ja 46 artiklan 4 kohdan säännöksistä muuta johdu, tällä asetuksella korvataan sen soveltamisalaan kuuluvien henkilöiden ja asioiden osalta kaikkien sosiaaliturvasopimusten määräykset, jotka sitovat:

a) yksinomaan kahta tai useampaa jäsenvaltiota; tai

b) ainakin kahta jäsenvaltiota ja yhtä tai useampaa muuta valtiota, jos kysymyksessä olevien tapausten ratkaiseminen ei koske viimeksi mainittujen valtioiden laitoksia.

7 artikla

Kansainväliset määräykset, joihin tämä asetus ei vaikuta

1. Tällä asetuksella ei vaikuteta velvoitteisiin, jotka syntyvät:

a) kansainvälisen työjärjestön sopimuksista, jotka yhden tai useamman jäsenvaltion ratifioitua ne ovat tulleet voimaan; ja

b) Euroopan neuvoston jäsenvaltioiden 11 päivänä joulukuuta 1953 tekemistä Euroopan väliaikaisista sosiaaliturvasopimuksista.

2. Sen estämättä, mitä 6 artiklassa säädetään, sovelletaan edelleen:

a) Reinin laivurien sosiaaliturvaa koskevan 27 päivänä heinäkuuta 1950 tehdyn, 13 päivänä helmikuuta 1961 tarkistetun sopimuksen määräykset;

b) kansainvälisen kuljetusliikenteen työntekijöiden sosiaaliturvaa koskevan 9 päivänä heinäkuuta 1956 tehdyn Euroopan sopimuksen määräyksiä; ja

c) liitteessä II lueteltujen sosiaaliturvasopimusten määräyksiä.

8 artikla

Sopimusten tekeminen jäsenvaltioiden välillä

1. Kaksi jäsenvaltiota tai useampi jäsenvaltio voivat tarpeen mukaan tehdä toistensa kanssa sopimuksia, jotka ovat tämän asetuksen periaatteiden ja hengen mukaisia.

2. Kukin jäsenvaltio antaa 96 artiklan 1 kohdan säännösten mukaisesti tiedoksi kaikki toisen jäsenvaltion kanssa 1 kohdan säännösten mukaisesti tehdyt sopimukset.

9 artikla

Vapaaehtoinen tai valinnainen jatkuva vakuutus

1. Jäsenvaltion säännöksiä, joiden mukaan vapaaehtoisen tai valinnaisen jatkuvan vakuutuksen edellytyksenä

on asuminen tämän valtion alueella, ei sovelleta työntekijöihin joihin sovelletaan tätä asetusta ja jotka asuvat toisen jäsenvaltion alueella, edellyttäen, että he ovat joskus heidän ollessaan aiemmin työelämässä olleet ensiksi mainitun valtion lainsäädännön alaisia.

2. Jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan vapaaehtoisen tai valinnaisen jatkuvan vakuutuksen edellytyksenä on vakuutuskausien täyttyminen, vakuutuskaudet, jotka ovat täyttyneet toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, on otettava huomioon tarvittavassa määrin ikään kuin ne olisi täytetty ensiksi mainitun valtion lainsäädännön mukaan.

10 artikla

Asumista koskevasta edellytyksestä luopuminen

Pakollisen vakuutuksen vaikutus maksujen palauttamiseen

1. Jollei tässä asetuksessa toisin säädetä, työkyvyttömyys-, vanhuus- tai jälkeenjääneiden rahaetuuksia, työtapaturma- tai ammattitautieläkkeitä ja kuolemantapauksen johdosta annettavia avustuksia, joihin on saavutettu oikeus yhden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, ei saa vähentää, muuttaa, keskeyttää, peruuttaa tai takavarikoida sen vuoksi, että etuuden saaja asuu muun jäsenvaltion alueella kuin sen, jossa maksamisesta vastuussa oleva laitos sijaitsee.

Edellä olevaa alakohtaa sovelletaan myös kertasuoritteisiin etuuksiin, jotka myönnetään leskeneläkkeeseen oikeutetun jälkeenjääneen puolison avioituessa uudelleen.

2. Jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan maksujen palauttamisen edellytyksenä on, että se, jonka etua asia koskee on lakannut olemasta pakollisesti vakuutettu, tätä edellytystä ei katsota täyttyneeksi niin kauan kuin se, jonka etua asia koskee, on pakollisesti vakuutettu työntekijänä toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan.

11 artikla

Etuuksien arvon säilyttäminen

Jäsenvaltion lainsäädännössä määrättyjä arvon säilyttämistä koskevia sääntöjä sovelletaan tämän lainsäädännön mukaan suoritettaviin etuuksiin ottaen huomioon tämän asetuksen säännökset.

12 artikla

Etuuksien päällekkäisyyden estäminen

1. Tällä asetuksella ei anneta eikä pysytetä oikeutta useisiin samanlaisiin etuuksiin yhden ja saman pakollisen vakuutuskauden perusteella. Tätä säännöstä ei kuitenkaan sovelleta työkyvyttömyyden, vanhuuden, kuoleman (eläkkeet) eikä ammattitaudin perusteella suoritettuihin etuuksiin, jotka kahden tai useamman jäsenvaltion laitokset ovat myöntäneet 41 artiklan, 43 artiklan 2 ja 3 kohdan, 46, 50 ja 51 artiklan tai 60 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti.

2. Jäsenvaltion säännöksiä etuuden vähentämiseksi, keskeyttämiseksi tai peruuttamiseksi tapauksissa, joissa ne menevät päällekkäin muiden sosiaaliturvaetuuksien tai muun tulon kanssa, voidaan soveltaa, vaikka oikeus sellaisiin etuuksiin on saavutettu toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti tai tällainen tulo syntyi toisen jäsenvaltion alueella. Kuitenkaan tätä säännöstä ei sovelleta, kun se, jonka etua asia koskee saa samanlaisia etuuksia työkyvyttömyyden, vanhuuden, kuoleman (eläkkeet) tai ammattitaudin perusteella, jotka on myönnetty 46, 50 ja 51 artiklan tai 60 artiklan 1 kohdan b alakohdan säännösten mukaisesti kahden tai useamman jä senvaltion laitoksesta.

3. Jäsenvaltion säännöksiä etuuden vähentämiseksi, keskeyttämiseksi tai peruuttamiseksi tapauksessa, jossa henkilö saa työkyvyttömyysetuuksia tai ennenaikaisia vanhuusetuuksia ammatillisen tai kaupallisen toiminnan harjoittamisen perusteella, voidaan soveltaa tällaisen henkilön vahingoksi, vaikka hän harjoittaa toimintaansa toisen jäsenvaltion alueella.

4. Alankomaiden lainsäädännön mukaan maksettavaa työkyvyttömyyseläkettä voidaan sellaisessa tapauksessa, jossa alankomaalainen laitos on velvollinen 57 artiklan 3 kohdan c alakohdan tai 60 artiklan 2 kohdan b alakohdan säännösten mukaan osallistumaan myös toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti myönnettyjen ammattitaudin korvausten kustannusten korvaamiseen, vähentää sellaisen toisen jäsenvaltion laitoksen maksamalla määrällä, joka on vastuussa ammattitaudin korvauksen myöntämisestä.

II OSASTO

SOVELLETTAVA LAINSÄÄDÄNTÖ

13 artikla

Yleiset säännöt

1. Työntekijä, johon tätä asetusta sovelletaan, on vain yhden jäsenvaltion lainsäädännön alainen. Tämä lainsäädäntö määrätään tämän osaston säännösten mukaisesti.

2. Jollei 14—17 artiklasta muuta johdu:

a) jäsenvaltion alueella työssä oleva työntekijä on tämän valtion lainsäädännön alainen, vaikka hän asuu toisen jäsenvaltion alueella tai jos hänen työnantajanaan toimivan yrityksen tai yksityisen henkilön kotipaikka on toisen jäsenvaltion alueella;

b) jäsenvaltion lipun alla purjehtivalla aluksella työssä oleva työntekijä on tämän valtion lainsäädännön alainen;

c) virkamiehet ja sellaisina pidettävät henkilöt ovat sen jäsenvaltion lainsäädännön alaisia, johon heidän työnantajanaan toimiva hallinto kuuluu;

d) jäsenvaltion asevoimien palvelukseen kutsuttu tai uudelleen kutsuttu työntekijä säilyttää työntekijän aseman ja on tämän valtion lainsäädännön alainen; jos tämän lainsäädännön mukaan oikeus riippuu vakuutuskausien täyttymisestä ennen tällaiseen asepalvelukseen astumista tai siitä vapautumisen jälkeen, minkä tahansa muun jäsenvaltion lainsäädännön mukaan täyttyneet vakuutuskaudet otetaan huomioon tarpeellisessa määrin, samalla tavoin, kuin jos ne olisivat ensiksi mainitun valtion lainsäädännön mukaan täyttyneitä vakuutuskausia.

14 artikla

Erityissäännöt

1. Edellä 13 artiklan 2 kohdan a alakohdassa olevaa sääntöä sovelletaan ottaen huomioon seuraavat poikkeukset ja olot:

a) i) jäsenvaltion alueella toimivan yrityksen palveluksessa tavallisesti työssä olevaan työntekijään, jonka tämä yritys lähettää toisen jäsenvaltion alueelle suorittamaan siellä työtä tämän yrityksen palveluksessa, sovelletaan edelleen ensiksi mainitun valtion lainsäädäntöä edellyttäen, että tämän työskentelyn arvioitu kesto ei ole enempää kuin 12 kuukautta ja että häntä ei lähetetä korvaamaan toista työntekijää, jonka komennus on päättynyt;

ii) jos tehtävän työn kesto ennalta arvaamattomista syistä on alunperin arvioitua pidempi ja on pidempi kuin 12 kuukautta, ensiksi mainitun valtion lainsäädäntöä sovelletaan edelleen työn päättymiseen saakka edellyttäen, että sen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, jonka alueelle työntekijä on lähetetty tai tämän viranomaisen nimeämä toimielin, antaa siihen suostumuksensa; tällaista suostumusta on pyydettävä ennen alkuperäisen 12 kuukauden kauden päättymistä. Tällaista suostumusta ei kuitenkaan voida antaa kaudeksi, joka on pidempi kuin 12 kuukautta;

b) kansainvälisen liikenteen työntekijä, joka on matkustavan tai lentävän henkilökunnan jäsen, joka työskentelee yhden tai useamman jäsenvaltion alueella ja joka on sellaisen yrityksen palveluksessa, joka toisen lukuun tai omaan lukuunsa harjoittaa liikennettä kuljettaen matkustajia tai tavaraa rautateitse, maanteitse, lentoteitse tai sisävesitse ja jolla on kotipaikka jäsenvaltion alueella, on viimeksi mainitun valtion lainsäädännön alainen seuraavin rajoituksin:

i) jos kysymyksessä olevalla yrityksellä on sivutoimipaikka tai pysyvä edustusto muun jäsenvaltion alueella kuin sen, missä sillä on kotipaikka, tällaisen sivutoimipaikan tai pysyvän edustuston palveluksessa oleva työntekijä on sen jäsenvaltion lainsäädännön alainen, jonka alueella tällainen sivutoimipaikka tai pysyvä edustusto sijaitsee;

ii) jos työntekijä pääasiallisesti työskentelee sen jäsenvaltion alueella, jossa hän asuu, hän on tämän valtion lainsäädännön alainen, vaikka yrityksen, jonka palveluksessa hän on, kotipaikka ei ole tällä alueella eikä sillä ole siellä sivutoimipaikkaa eikä pysyvää edustustoa;

c) Muu kuin kansainvälisen liikenteen piirissä työssä oleva työntekijä, joka harjoittaa toimintaansa tavallisesti yhden tai useamman jäsenvaltion alueella, on

i) sen jäsenvaltion lainsäädännön alainen, jonka alueella hän asuu, jos hän harjoittaa toimintaansa

osittain tällä alueella tai jos hän työskentelee useille yrityksille tai useille työnantajille, joiden kotipaikat ovat eri jäsenvaltioiden alueella;

ii) sen jäsenvaltion lainsäädännön alainen, jonka alueella hänet työllistävän yrityksen tai henkilön kotipaikka sijaitsee, jos hän ei asu minkään sellaisen jäsenvaltion alueella, joissa hän harjoittaa toimintaansa.

d) Työntekijään, joka työskentelee jäsenvaltion alueella sellaisessa yrityksessä, jonka kotipaikka on toisen jäsenvaltion alueella ja joka toimii näiden valtioiden yhteisen rajan kummallakin puolella, sovelletaan sen jäsenvaltion lainsäädäntöä, jonka alueella yrityksen kotipaikka on.

2. Edellä 13 artiklan 2 kohdan b alakohtaa sovelletaan ottaen huomioon seuraavat poikkeukset ja olot:

a) jäsenvaltion alueella toimivassa yrityksessä tai jäsenvaltion lippua käyttävällä aluksella tavallisesti työskentelevä työntekijä, jonka tämä yritys on lähettänyt toisen valtion lippua käyttävälle alukselle suorittamaan siellä työtä tälle yritykselle, on 1 kohdan a alakohdassa säädetyin edellytyksin edelleen ensiksi mainitun jäsenvaltion lainsäädännön alainen.

b) työntekijä, joka ei tavallisesti työskentele merellä ja joka työskentelee näillä aluevesillä tai tässä satamassa toisen jäsenvaltion lippua käyttävällä aluksella, mutta ei ole tämän aluksen miehistön jäsen, on ensiksi mainitun jäsenvaltion lainsäädännön alainen.

c) jäsenvaltion lippua käyttävällä aluksella työskentelevä henkilö, jonka työstä maksaa korvauksen yritys tai henkilö, jonka kotipaikka on toisen jäsenvaltion alueella, on viimeksi mainitun valtion lainsäädännön alainen, jos hän asuu tämän valtion alueella; korvauksen maksava yritys tai henkilö katsotaan työnantajaksi mainittua lainsäädäntöä sovellettaessa.

3. Sen jäsenvaltion säännöksiä, jonka mukaan ammatillista toimintaa harjoittava eläkkeen saaja ei ole pakollisesti vakuutettu tällaisen toiminnan osalta, sovelletaan myös eläkkeen saajaan, jonka oikeus eläkkeeseen on saavutettu toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti.

15 artikla

Vapaaehtoista tai valinnaista jatkuvaa vakuutusta koskevat säännöt

1. Edellä 13—14 d artiklaa ei sovelleta vapaaehtoiseen vakuutukseen tai valinnaiseen jatkuvaan vakuutukseen.

2. Jos kahden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön soveltamisesta seuraa vakuutuksen päällekkäisyys:

— pakollisen vakuutusjärjestelmän ja yhden tai useamman vapaaehtoisen tai valinnaisen jatkuvan vakuutusjärjestelmän välillä, se, jonka etua asia koskee, kuuluu yksinomaan pakolliseen vakuutusjärjestelmään, tai

— kahden tai useamman vapaaehtoisen tai valinnaisen jatkuvan vakuutusjärjestelmän välillä, se, jonka etua asia koskee, voi liittyä vain vapaaehtoiseen tai valinnaiseen jatkuvaan vakuutusjärjestelmään, jonka hän on valinnut.

3. Kuitenkin kun kysymys on työkyvyttömyydestä, vanhuudesta ja kuolemantapauksesta (eläkkeet), se, jonka etua asia koskee, voi liittyä jäsenvaltion vapaaehtoiseen tai valinnaiseen jatkuvaan vakuutusjärjestelmään, vaikka häneen sovelletaan pakollisesti toisen jäsenvaltion lainsäädäntöä, niiltä osin kuin ensiksi mainittu jäsenvaltio nimenomaisesti tai epäsuorasti hyväksyy tällaisen päällekkäisyyden.

Se, jota asia koskee, joka pyytää liittymistä sellaisen jäsenvaltion vapaaehtoiseen tai valinnaiseen jatkuvaan vakuutusjärjestelmään, jonka lainsäädännössä säädetään sen ulkopuolisesta täydentävästä vapaaehtoisesta vakuutuksesta, voi liittyä vain jälkimmäiseen vakuutukseen.

16 artikla

Diplomaattisten tai konsuliedustustojen palveluksessa olevia henkilöitä ja Euroopan yhteisöjen avustavaa henkilökuntaa koskevat erityissäännöt

1. Edellä 13 artiklan 2 kohdan a alakohdan säännöksiä sovelletaan henkilöihin, jotka työskentelevät diplomaattisissa tai konsuliedustustoissa ja tällaisen edustuston virkamiesten henkilökohtaisina palvelijoina.

2. Kuitenkin sellaiset 1 kohdassa tarkoitetut työntekijät, jotka ovat valtuuttavan tai lähettävän jäsenvaltion kansalaisia voivat valita sovelletaanko heihin tämän valtion lainsäädäntöä. Tällainen valintaoikeus voidaan uudistaa jokaisen kalenterivuoden päättyessä, eikä sillä ole takautuvaa vaikutusta.

3. Euroopan yhteisöjen avustava henkilökunta voi valita sovelletaanko heihin sen jäsenvaltion lainsäädäntöä, jonka alueella he työskentelevät, sen jäsenvaltion lainsäädäntöä, jota heihin viimeksi sovellettiin, tai sen valtion lainsäädäntöä, jonka kansalaisia he ovat, kun kysymys on muista kuin sellaisiin perheavustuksiin liittyvistä säännöksistä, joiden myöntäminen määräytyy tällaiseen henkilökuntaan sovellettavien työskentelyehtojen mukaisesti. Tämä valintaoikeus, jota voidaan käyttää vain kerran, tulee voimaan työsuhteen alkamispäivästä.

17 artikla

Poikkeukset 13—16 artiklaan

Kaksi jäsenvaltiota tai useampi jäsenvaltio tai näiden valtioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat yhteisellä sopimuksella tehdä poikkeuksia 13—16 artiklan säännöksistä tiettyjen työntekijöiden tai työntekijäryhmien eduksi.

III OSASTO

ERI ETUUSRYHMIÄ KOSKEVIA ERITYISSÄÄNNÖKSIÄ

1 LUKU

SAIRAUS JA ÄITIYS

1 jakso

Yhteisiä säännöksiä

18 artikla

Vakuutuskausien yhteenlaskeminen

1. Sen jäsenvaltion toimivaltainen laitos, jonka lainsäädännön mukaan etuuksia koskevan oikeuden saavuttamiseksi, säilyttämiseksi tai takaisinsaamiseksi edellytetään vakuutuskausien täyttymistä, ottaa tarpeellisessa määrin huomioon vakuutuskaudet, jotka ovat täyttyneet toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, ikään kuin nämä kaudet olisivat täyttyneet sen soveltaman lainsäädännön mukaan.

2. Edellä 1 kohdan säännöksiä sovelletaan kausityöntekijöihin myös sellaisten ennen vakuutuksen katkeamista olevien kausien osalta, jotka ylittävät toimivaltaisen valtion lainsäädännön salliman kauden, edellyttäen kuitenkin, että se, jonka etua asia koskee, ei ole lakannut olemasta vakuutettu yli neljän kuukauden ajaksi.

2 jakso

Työntekijät ja heidän perheenjäsenensä

19 artikla

Asuminen muussa jäsenvaltiossa kuin toimivaltaisessa valtiossa — Yleisiä sääntöjä

1. Työntekijä, joka asuu muun jäsenvaltion kuin toimivaltaisen valtion alueella ja joka täyttää toimivaltaisen valtion lainsäädännössä asetetut edellytykset etuuksien saamiseksi ottaen tarpeen mukaan huomioon 18 artiklan säännökset, saa asuinvaltiossaan:

a) toimivaltaisen laitoksen puolesta luontoisetuudet asuinpaikan laitoksesta tämän laitoksen soveltaman lainsäädännön mukaisesti ikään kuin hänet olisi vakuutettu siinä; ja

b) rahaetuudet toimivaltaisesta laitoksesta sen soveltaman lainsäädännön mukaisesti. Kuitenkin toimivaltaisen laitoksen ja asuinpaikan laitoksen välisellä sopimuksella tällaiset etuudet voidaan maksaa viimeksi mainitusta laitoksesta ensiksi mainitun puolesta, toimivaltaisen valtion lainsäädännön mukaisesti.

2. Edellä 1 kohdan säännöksiä sovelletaan vastaavasti perheenjäseniin, jotka asuvat muun jäsenvaltion kuin toimivaltaisen valtion alueella, sikäli kuin heillä ei ole oikeutta tällaisiin etuuksiin sen valtion lainsäädännön mukaan, jonka alueella he asuvat.

20 artikla

Rajatyöntekijät ja heidän perheenjäsenensä — Erityissääntöjä

Rajatyöntekijä voi myös saada etuuksia toimivaltaisen valtion alueella. Tällaiset etuudet antaa toimivaltainen laitos tämän valtion lainsäädännön mukaisesti, niin kuin työntekijä asuisi tässä valtiossa. Hänen perheenjäsenensä voivat saada etuuksia samoin edellytyksin; kuitenkin tällaisten etuuksien saaminen, kiireellisiä tapauksia lukuun ottamatta, edellyttää kyseisten valtioiden tai näiden valtioiden toimivaltaisten viranomaisten välistä sopimusta tai, jollei sellaista ole, toimivaltaisen laitoksen etukäteen antamaa valtuutusta.

21 artikla

Toimivaltaisessa valtiossa oleskelu tai asuinpaikan muuttaminen sinne

1. Työntekijä ja hänen 19 artiklassa tarkoitetut perheenjäsenensä, jotka oleskelevat toimivaltaisen valtion alu-

eella, saavat etuudet tämän valtion lainsäädännön mukaisesti ikään kuin he asuisivat siellä, vaikka he olisivat jo saaneet etuuksia samasta sairaus- tai äitiystapauksesta ennen oleskeluansa. Tätä säännöstä ei kuitenkaan sovelleta rajatyöntekijään eikä hänen perheenjäseniinsä.

2. Työntekijä ja hänen 19 artiklassa tarkoitetut perheenjäsenensä, jotka muuttavat toimivaltaisen valtion alueelle asumaan, saavat etuudet tämän valtion lainsäädän nön mukaan, vaikka he ovat jo saaneet etuuksia samasta sairaus- tai äitiystapauksesta ennen asuinpaikan muuttamista.

22 artikla

Oleskelu toimivaltaisen valtion ulkopuolella — Paluu tai asuinpaikan muuttaminen toiseen jäsenvaltioon sairauden tai äitiyden aikana — Tarve mennä toiseen jäsenvaltioon tarkoituksena saada asianmukaista hoitoa

1. Työntekijällä, joka täyttää toimivaltaisen valtion lainsäädännössä asetetut edellytykset oikeuden saamiseksi etuuksiin, ottaen tarpeen mukaan huomioon 18 artiklan säännökset, ja:

a) jonka tila tekee välttämättömäksi välittömät etuudet toisen jäsenvaltion alueella oleskelun aikana, tai

b) joka, sen jälkeen kun hän on saanut oikeuden toimivaltaiselta laitokselta veloitettaviin etuuksiin, on saanut tältä laitokselta luvan palata sen jäsenvaltion alueelle, jossa hän asuu, tai muuttaa asuinpaikkansa toisen jäsenvaltion alueelle, taikka

c) jolle toimivaltainen laitos on antanut luvan mennä toisen jäsenvaltion alueelle saamaan siellä hänen tilansa kannalta aiheellista hoitoa, on oikeus:

i) toimivaltaisen laitoksen puolesta annettaviin luontoisetuuksiin oleskelu- tai asuinpaikan laitoksesta, sen soveltaman lainsäädännön mukaisesti, ikään kuin hänet olisi vakuutettu siinä; sen kauden pituus, jonka aikana etuuksia annetaan, määrätään kuitenkin toimivaltaisen valtion lainsäädännön mukaisesti;

ii) rahaetuuksiin toimivaltaisesta laitoksesta sen soveltaman lainsäädännön mukaisesti. Kuitenkin toimivaltaisen laitoksen ja oleskelu- tai asuinpaikan laitoksen välisellä sopimuksella tällaiset etuudet voidaan antaa viimeksi mainitusta laitoksesta ensiksi mainitun puolesta toimivaltaisen valtion lainsäädännön mukaisesti.

2. Edellä 1 kohdan b alakohdan mukaisesti vaadittu lupa voidaan evätä vain, jos osoitetaan, että sen, jonka etua asia koskee, liikkuminen olisi hänen terveydentilansa tai sairaanhoidon saamisen kannalta vahingollista.

Edellä 1 kohdan c alakohdan mukaisesti vaadittua lupaa ei voida evätä, jos sille, jota asia koskee, ei ole voitu antaa kysymyksessä olevaa hoitoa sen jäsenvaltion alueella, jossa hän asuu.

3. Edellä 1 ja 2 kohdan säännöksiä sovelletaan työntekijän perheenjäseniin luontoisetuuksien osalta.

4. Se, että 1 kohdan säännöksiä sovelletaan työntekijään, ei vaikuta hänen perheenjäsentensä oikeuteen saada etuuksia.

23 artikla

Rahaetuuksien laskeminen

1. Toimivaltainen laitos jäsenvaltiossa, jonka lainsäädännön mukaan edellytetään, että rahaetuuksien laskemisen on perustuttava keskimääräisiin ansioihin, määrää tällaiset keskimääräiset ansiot yksinomaisesti sellaisten ansioiden perusteella, jotka on vahvistettu maksetuiksi asianomaisen lainsäädännön mukaan täytettyjen kausien aikana.

2. Sen jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen, jonka lainsäädännön mukaan edellytetään, että rahaetuuksien laskemisen on perustuttava vakioansioihin, on otettava huomioon yksinomaan vakioansiot tai tarpeen mukaan vakioansioiden keskimäärä niiltä kausilta, jotka on täytetty sanotun lainsäädännön mukaan.

3. Sen jäsenvaltion toimivaltainen laitos, jonka lainsäädännön mukaan rahaetuuksien määrä vaihtelee perheenjäsenten lukumäärän mukaan, ottaa myös huomioon asianomaisen henkilön perheenjäsenet, jotka asuvat toisen jäsenvaltion alueella, niin kuin he asuisivat toimivaltaisen valtion alueella.

24 artikla

Merkittävät luontoisetuudet

1. Jos jäsenvaltion laitos on tunnustanut työntekijän tai hänen perheenjäsenensä oikeuden proteeseihin, merkittäviin apuvälineisiin tai muihin merkittäviin luontoisetuuksiin ennen kuin hänet vakuutetaan toisen jäsenvaltion lai-

toksessa, asianomainen työntekijä saa tällaiset etuudet ensiksi mainitun laitoksen kustannuksella, vaikka ne myönnetään sen jälkeen kun hänet vakuutetaan toisessa laitoksessa.

2. Hallintotoimikunta laatii luettelon etuuksista, joihin 1 kohdan säännöksiä sovelletaan.

3 jakso

Työttömät ja heidän perheenjäsenensä

25 artikla

1. Työtön, johon 69 artiklan 1 kohdan tai 71 artiklan 1 kohdan b alakohdan ii alakohdan toisen virkkeen säännöksiä sovelletaan ja joka täyttää toimivaltaisen valtion lainsäädännössä asetetut edellytykset oikeuden saamiseksi luontois- ja rahaetuuksiin, ottaen tarvittaessa huomioon 18 artiklan säännökset, saa 69 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädetyn ajan:

a) luontoisetuuksi, jotka toimivaltaisen laitoksen puolesta antaa laitos siinä jäsenvaltiossa, jossa hän etsii työtä, sen lainsäädännön mukaisesti, jota viimeksi mainittu laitos soveltaa, niin kuin hänet olisi vakuutettu siinä; ja

b) rahaetuuksia, jotka toimivaltainen laitos myöntää siihen sovelletun lainsäädännön mukaisesti. Kuitenkin toimivaltaisen laitoksen ja sen jäsenvaltion laitoksen, jossa työtön hakee työtä, välisellä sopimuksella etuudet voidaan antaa viimeksi mainitusta laitoksesta ensiksi mainitun laitoksen puolesta toimivaltaisen valtion lainsäädännön mukaisesti. Työttömyysetuuksia 69 artiklan 1 kohdan mukaisesti ei myönnetä ajalta, jolta suoritetaan rahaetuuksia.

2. Kokonaan työtön, johon 71 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohdan tai 71 artiklan 1 kohdan b alakohdan ii alakohdan ensimmäisen virkkeen säännöksiä sovelletaan, saa luontois- ja raha-etuudet sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, jonka alueella hän asuu, niin kuin hän olisi ollut tämän lainsäädännön alainen hänen viimeisen työskentelynsä aikana ottaen tarvittaessa huomioon 18 artiklan säännökset; tällaisten etuuksien kustannuksista vastaa asuinvaltion laitos.

3. Jos työtön täyttää sen jäsenvaltion lainsäädännössä asetetut edellytykset, joka on vastuussa työttömyysetuuksien kustannuksista, sairaus- ja äitiysetuuksia koskevan oikeuden osalta ottaen tarvittaessa huomioon 18 artiklan säännökset, hänen perheenjäsenensä saavat nämä etuudet riippumatta siitä, minkä jäsenvaltion alueella he asuvat tai oleskelevat. Tällaiset etuudet myönnetään asuin- tai oleskelupaikkakunnan laitoksesta sen soveltaman lainsäädännön mukaisesti sen jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen puolesta, joka on vastuussa työttömyysetuuksien kustannuksista.

4. Ylivoimaisen esteen sattuessa toimivaltainen laitos voi pidentää 1 kohdassa vahvistettua määräaikaa tämän laitoksen soveltamassa lainsäädännössä vahvistetuin rajoituksin, edellä sanotun kuitenkaan rajoittamatta sen jäsenvaltion lainsäädännön soveltamista, jossa sallitaan sairausetuuksien suorittaminen pidemmältä kaudelta.

4 jakso

Eläkkeenhakijat ja heidän perheenjäsenensä

26 artikla

Oikeus luontoisetuuksiin tapauksissa, joissa oikeus viimeksi toimivaltaisena olleesta laitoksesta saataviin etuuksiin lakkaa

1. Työntekijä tai hänen perheenjäsenensä tai hänen jälkeenjääneensä, jonka oikeus luontoisetuuksiin viimeksi toimivaltaisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan lakkaa eläkehakemuksen käsittelyn aikana, saa siitä huolimatta tällaiset etuudet seuraavin edellytyksin: luontoisetuudet annetaan sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, jonka alueella ne, joiden etua asia koskee, asuvat, edellyttäen, että heillä on oikeus tällaisiin etuuksiin tämän lainsäädännön mukaan tai olisi oikeus niihin toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jos he asuisivat tuon valtion alueella, ottaen tarvittaessa huomioon 18 artiklan säännökset.

2. Eläkkeenhakijan, jolla on oikeus luontoisetuuksiin sellaisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, joka velvoittaa asianomaisen henkilön maksamaan sairausvakuutusmaksuja eläkehakemuksen käsittelyn aikana, oikeus luontoisetuuksiin lakkaa sitä kuukautta seuraavan toisen kuukauden päättyessä, jolta hän ei ole maksanut maksuja.

3. Edellä 1 kohdan säännösten mukaisesti annetut luontoisetuudet kustantaa se laitos, joka on kerännyt maksut 2 kohdan säännösten mukaisesti; jos 2 kohdan säännösten mukaan mitään maksuja ei tarvitse maksaa, laitos, joka on vastuussa luontoisetuuksien kustannuksista eläkkeen myöntämisen jälkeen 28 artiklan säännösten mukaisesti, palauttaa myönnettyjen etuuksien määrän asuinpaikan laitokselle.

5 jakso

Eläkeläiset ja heidän perheenjäsenensä

27 artikla

Usean valtion lainsäädännön mukaan maksettavat eläkkeet, jos oikeus etuuksiin on asuinmaassa

Eläkeläinen, jolla on oikeus eläkkeisiin kahden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, joista yhden jäsenvaltion alueella hän asuu, ja jolla on oikeus etuuksiin viimeksi mainitun jäsenvaltion lainsäädännön mukaan ottaen tarvittaessa huomioon 18 artiklan säännökset ja liitteen V määräykset, saa yhdessä perheenjäsentensä kanssa tällaiset etuudet asuinpaikan laitoksesta ja tämän laitoksen kustannuksella, niin kuin se, jonka etua asia koskee, olisi eläkeläinen, jonka eläke maksettaisiin yksinomaan viimeksi mainitun jäsenvaltion lainsäädännön mukaan.

28 artikla

Yhden tai useamman valtion lainsäädännön mukaan maksettavat eläkkeet tapauksissa, joissa ei ole oikeutta etuuksiin asuinmaassa

1. Eläkeläinen, jolla on oikeus eläkkeeseen yhden jäsenvaltion lainsäädännön mukaan tai eläkkeeseen kahden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön mukaan ja jolla ei ole oikeutta etuuksiin sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jonka alueella hän asuu, saa siitä huolimatta sellaiset etuudet itselleen ja perheenjäsenilleen sikäli kuin hänellä olisi, ottaen tarvittaessa huomioon 18 artiklan säännökset ja liitteen V määräykset, ollut oikeus niihin sen jäsenvaltion tai ainakin yhden eläkkeiden suhteen toimivaltaisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jos hän asui sellaisen valtion alueella. Etuudet annetaan 2 kohdassa tarkoitetun laitoksen puolesta asuinvaltion laitoksesta, niin kuin kysymyksessä oleva henkilö olisi eläkeläinen sen valtion lainsäädännön mukaan, jonka alueella hän asuu, ja hänellä olisi oikeus sellaisiin etuuksiin.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa luontoisetuuksien kustannuksista vastaa laitos, joka määrätään seuraavien sääntöjen mukaisesti:

a) jos eläkeläisellä on oikeus mainittuihin etuuksiin yhden ainoan jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, kustannuksista vastaa tämän valtion toimivaltainen laitos, tai

b) jos eläkeläisellä on oikeus mainittuihin etuuksiin kahden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, niitä koskevat kustannukset kuuluvat sen jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen vastattavaksi, jonka lainsäädännön mukaan eläkeläinen on täyttänyt pisimmän vakuutuskauden; jos tämän säännön soveltaminen johtaa siihen, että useampi laitos olisi vastuussa etuuksien kustannuksista, kustannuksista vastaa se laitos, jossa eläkeläinen oli viimeksi vakuutettu.

29 artikla

Perheenjäsenten asuminen muussa kuin siinä valtiossa, jossa eläkeläinen asuu — Asuinpaikan muuttaminen valtioon, jossa eläkeläinen asuu

1. Jos sellaisen eläkeläisen perheenjäsenet, jolla on oikeus eläkkeeseen yhden jäsenvaltion lainsäädännön mukaan tai eläkkeisiin kahden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, asuvat muun kuin sen jäsenvaltion alueella, jossa eläkeläinen asuu, he saavat, jos eläkeläisellä on oikeus etuuksiin yhden jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, etuudet antaa perheenjäsenten asuinpaikan laitos tämän laitoksen soveltaman lainsäädännön mukaisesti ja kustannuksista vastaa eläkeläisen asuinpaikan laitos.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut perheenjäsenet, jotka muuttavat asuinpaikkansa jäsenvaltioon, jossa eläkeläinen asuu, saavat etuudet tämän valtion lainsäädännön mukaisesti, vaikka he olisivat jo saaneet etuuksia saman sairaus- tai äitiystapauksen perusteella ennen muuttamistaan.

30 artikla

Merkittävät luontoisetuudet

Edellä 24 artiklan säännöksiä sovelletaan vastaavasti eläkeläisiin.

31 artikla

Eläkeläisen tai perheenjäsenten oleskelu muussa kuin siinä valtiossa, jossa he asuvat

Eläkeläinen, jolla on oikeus eläkkeeseen tai eläkkeisiin yhden valtion lainsäädännön mukaan tai eläkkeisiin kahden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön mu-

kaan ja jolla on oikeus etuuksiin yhden tällaisen valtion lainsäädännön mukaan, saa nämä etuudet yhdessä perheenjäsentensä kanssa oleskellessaan muun kuin sen jäsenvaltion alueella, jossa he asuvat. Nämä etuudet antaa oleskelupaikan laitos sen soveltaman lainsäädännön määräysten mukaisesti eläkeläisen asuinpaikan laitoksen kustannuksella.

32 artikla

Erityisiä säännöksiä, jotka koskevat entisille rajatyöntekijöille, heidän perheenjäsenilleen tai heidän jälkeenjääneilleen annettujen etuuksien kustannuksista vastaamista

Edellä 27 tai 31 artiklan säännösten mukaisesti 27 artiklassa tarkoitetulle eläkeläiselle, joka on entinen rajatyöntekijä tai rajatyöntekijän jälkeenjäänyt, sekä perheenjäsenille, annettujen etuuksien kustannukset jaetaan tasan eläkeläisen asuinpaikan laitoksen ja sen laitoksen välillä, jossa hän viimeksi oli vakuutettu, jos rajatyöntekijä työskenteli rajatyöntekijänä eläkkeen maksupäivää tai kuolinpäiväänsä kolme välittömästi edeltävää kuukautta.

33 artikla

Eläkeläisten maksamat maksut

Jäsenvaltion laitoksella, joka on vastuussa eläkkeen maksamisesta ja joka soveltaa lainsäädäntöä, jonka mukaan eläkkeitä vähennetään sairauden ja äitiyden vuoksi perittävien maksujen osalta, on oikeus tehdä tällaiset vähennykset laskettuina kyseisen lainsäädännön mukaan tällaisesta laitoksesta maksettavasta eläkkeestä siihen määrään saakka, johon etuuksia koskevat kustannukset ovat 27, 28, 29, 31 ja 32 artiklan mukaisesti sanotun jäsenvaltion laitoksen vastuulla.

34 artikla

Yleinen säännös

Edellä 27—33 artiklaa ei sovelleta eläkeläiseen tai hänen perheenjäseniinsä, joilla on oikeus etuuksiin jäsenvaltion lainsäädännön mukaan sen perusteella, että he harjoittavat ammatillista toimintaa. Tällaisessa tapauksessa se, jonka etua asia koskee, täytäntöönpantaessa tätä lukua, katsotaan työntekijäksi tai työntekijän perheenjäseneksi.

6 jakso

Erinäisiä säännöksiä

35 artikla

Järjestelmä, jota sovelletaan, kun oleskelu- tai asuinmaassa on useita järjestelmiä — Aikaisempi sairaus — Enimmäisaika, jolta etuuksia myönnetään

1. Jos oleskelu- tai asuinvaltion lainsäädännössä on useita sairaus- tai äitiysvakuutusjärjestelmiä, 19 artiklan, 21 artiklan 1 kohdan, 22, 25 ja 26 artiklan, 28 artiklan 1 kohdan, 29 artiklan 1 kohdan tai 31 artiklan nojalla sovellettavat säännökset ovat niitä järjestelmä koskevia säännöksiä, jotka koskevat ruumiillisen työn tekijöitä terästeollisuudessa. Jos kuitenkin mainitussa lainsäädännössä on erityisjärjestelmä kaivoksissa ja vastaavanlaisissa yrityksissä työskenteleville, tällaisen järjestelmän säännöksiä sovelletaan tähän työntekijäryhmään ja heidän perheenjäseniinsä edellyttäen, että oleskelu- tai asuinpaikan laitos, johon hakemus tehdään, on toimivaltainen tällaisen järjestelmän soveltamisessa.

2. Jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan myönnettävät etuudet riippuvat sairauden alkuperästä, tätä edellytystä ei sovelleta työntekijöihin eikä heidän perheenjäseniinsä, joihin tätä asetusta sovelletaan, riippumatta jäsenvaltiosta, jonka alueella he asuvat.

3. Jos jäsenvaltion lainsäädännössä on etuuksien myöntämiselle vahvistettu enimmäiskausi, tätä lainsäädäntöä soveltava laitos voi tarvittaessa ottaa huomioon kaudet, joilta etuuksia on jo annettu toisen jäsenvaltion laitoksesta saman sairauden tai äitiyden vuoksi.

7 jakso

Korvaukset laitosten kesken

36 artikla

1. Jäsenvaltion laitoksen tämän luvun säännösten nojalla toisen jäsenvaltion laitoksen puolesta antamat luontoisetuudet korvataan täysimääräisesti, edellä sanotun kuitenkaan rajoittamatta 32 artiklan soveltamista.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut korvaukset määrätään ja suoritetaan 97 artiklassa tarkoitetussa täytäntöönpanoasetuksessa säädetyn menettelyn mukaisesti, joko

osoittamalla todelliset kustannukset tai kertasuorituksiin pohjautuen.

Viimeksi mainitussa tapauksessa kertasuoritusten on oltava sellaisia, että kustannusten korvaus on niin lähellä todellisia kustannuksia kuin mahdollista.

3. Kaksi jäsenvaltiota tai useampi jäsenvaltio tai näiden valtioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat sopia muista tavoista kustannusten korvaamiseksi tai voivat luopua kaikesta korvaamisesta niiden toimivaltaan kuuluvien laitosten välillä.

2 LUKU

TYÖKYVYTTÖMYYS

1 jakso

Työntekijät, joihin sovelletaan yksinomaan sellaista lainsäädäntöä, jonka mukaan työkyvyttömyysetuuksien määrä on riippumaton vakuutuskausien pituudesta

37 artikla

Yleisiä säännöksiä

1. Työntekijä, johon on sovellettu peräkkäin tai vuorottain kahden tai useamman jäsenvaltion lainsäädäntöä ja joka on täyttänyt vakuutuskausia yksinomaan sellaisen lainsäädännön mukaan, jossa työkyvyttömyysetuuksien määrä on riippumaton vakuutuskausien pituudesta, saa etuudet 39 artiklan säännösten mukaisesti. Tämä artikla ei vaikuta lasten perusteella eläkkeeseen maksettaviin korotuksiin tai lisiin, jotka myönnetään 8 luvun säännösten mukaisesti.

2. Liitteessä III luetellaan jokaisen jäsenvaltion osalta niiden alueella voimassa olevat, 1 kohdassa tarkoitetun tyyppiset lainsäädännöt.

38 artikla

Vakuutuskausien yhteenlaskeminen

1. Sellaisen jäsenvaltion toimivaltainen laitos, jonka lainsäädännön mukaan edellytetään etuutta koskevan oikeuden saavuttamiseksi, säilyttämiseksi tai takaisinsaamiseksi, että vakuutuskaudet täyttyvät, on otettava huomioon tarpeellisessa määrin muiden jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaan täyttyneet vakuutuskaudet, niin kuin ne olisivat sen soveltaman lainsäädännön mukaan täyttyneitä kausia.

2. Jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan edellytetään tiettyjen etuuksien myöntämiseksi, että vakuutuskaudet täyttyvät vain ammatissa, joka kuuluu erityisjärjestelmän piiriin tai tapauksen mukaan erityisen työn piiriin, muiden jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen mukaan täyttyneet kaudet otetaan huomioon näitä etuuksia myönnettäessä vain, jos ne ovat täyttyneet vastaavassa järjestelmässä tai, jollei tällaista ole, samassa ammatissa tai tapauksen mukaan samassa työssä. Jos, sen jälkeen kun näin täyttyneet kaudet on otettu huomioon, se, jonka etua asia koskee, ei täytä näiden etuuksien saamiseksi asetettuja edellytyksiä, nämä kaudet otetaan huomioon myönnettäessä etuuksia yleisestä järjestelmästä tai, jos tällaista ei ole, järjestelmästä, jota sovelletaan ruumiillisen työn tekijään tai toimihenkilöön, tapauksen mukaan.

39 artikla

Etuuksien myöntäminen

1. Sen jäsenvaltion vakuutuslaitos, jonka lainsäädäntöä sovellettiin silloin, kun työkyvyttömyyteen johtanut kykenemättömyys tehdä työtä ilmaantui, määrää tämän lainsäädännön mukaisesti, täyttääkö asianomainen henkilö etuuksia koskevan oikeuden saamiselle asetetut edellytykset, ottaen tarvittaessa huomioon 38 artiklan säännökset.

2. Henkilö, joka täyttää 1 kohdassa tarkoitetut edellytykset, saa etuudet yksinomaan mainitusta laitoksesta sen soveltaman lainsäädännön mukaisesti.

3. Henkilö, jolla ei 1 kohdan mukaan ole oikeutta etuuksiin, saa etuudet, joihin hänellä vielä on oikeus toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan ottaen tarvittaessa huomioon 38 artiklan säännökset.

4. Jos 2 tai 3 kohdan mukaisesti sovellettavan lainsäädännön mukaan edellytetään, että etuuksien määrää määrättäessä on otettava huomioon muut perheenjäsenet kuin lapset, toimivaltaisen laitoksen on otettava myös huomioon asianomaisen henkilön perheenjäsenet, jotka asuvat toisen jäsenvaltion alueella, niin kuin he asuisivat toimivaltaisen valtion alueella.

2 jakso

Työntekijät, joihin sovelletaan joko yksinomaan sellaista lainsäädäntöä, jonka mukaan työkyvyttömyysetuuden määrä riippuu vakuutuskausien kestosta, tai tällaista ja 1 jaksossa tarkoitettua lainsäädäntöä

40 artikla

Yleisiä säännöksiä

1. Työntekijä, joka on peräkkäin tai vuorottain ollut kahden tai useamman jäsenvaltion sellaisen lainsäädän-

nön alainen, joista ainakin yksi ei ole 37 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tyyppiä, saa etuudet 3 luvun säännösten mukaan, joita sovelletaan vastaavasti ottaen huomioon 3 kohdan säännökset.

2. Kuitenkin työntekijä, joka on työkyvyttömyyden seurauksena kykenemätön työhön, ja hän on liitteessä III luetellun lainsäädännön alainen, saa etuudet 37 artiklan 1 kohdan säännösten mukaisesti kahdella edellytyksellä:

— hän täyttää, ottaen tarvittaessa huomioon 38 artiklan säännökset, tässä lainsäädännössä tai muissa samaa tyyppiä olevissa lainsäädännöissä asetetut edellytykset ilman, että sellaisten lainsäädäntöjen mukaan täyttyneitä vakuutuskausia, joita ei ole lueteltu liitteessä III, otetaan huomioon, ja

— hän ei täytä edellytyksiä oikeudesta etuuksiin sellaisen lainsäädännön mukaan, jota ei ole lueteltu liitteessä III.

3. Jäsenvaltion laitoksen tekemä päätös, joka koskee hakijan työkyvyttömyyden astetta, sitoo kyseisen toisen jäsenvaltion laitosta edellyttäen, että näiden valtioiden lainsäädäntöjen keskinäinen vastaavuus työkyvyttömyysasteen edellytysten osalta on tunnustettu liitteessä IV.

3 jakso

Työkyvyttömyyden paheneminen

41 artikla

1. Sellaisen työkyvyttömyyden pahentuessa, josta työntekijä saa etuuksia yhden ainoan jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, sovelletaan seuraavia säännöksiä:

a) jos se, jonka etua asia koskee, ei ole ollut toisen jäsenvaltion lainsäädännön alainen sinä aikana, kun hän on saanut etuuksia, ensiksi mainitun valtion toimivaltainen laitos myöntää etuudet sen soveltaman lainsäädännön mukaisesti ottaen pahenemisen huomioon;

b) jos se, jonka etua asia koskee, on ollut yhden tai useamman muun jäsenvaltion lainsäädännön alainen sinä aikana, kun hän on saanut etuuksia, etuudet myönnetään hänelle ottaen paheneminen huomioon 37 artiklan 1 kohdassa tai 40 artiklan 1 tai 2 kohdassa tarkoitettujen säännösten mukaisesti, tapauksen mukaan;

c) jos b alakohdan säännösten mukaan maksettavan etuuden tai maksettavien etuuksien kokonaismäärä on pienempi kuin sen etuuden määrä, jonka asianomainen henkilö sai aikaisemmin suorituksesta vastanneen laitoksen kustannuksella, tämä laitos maksaa hänelle lisän, joka on suuruudeltaan sanottujen määrien välinen erotus;

d) jos b alakohdassa tarkoitetussa tapauksessa alkuperäisestä työkyvyttömyydestä vastuussa oleva laitos on Alankomaiden laitos ja jos:

i) sairaus, joka aiheutti pahenemisen, on sama, joka aiheutti etuuksien myöntämisen Alankomaiden lainsäädännön mukaan;

ii) tämä sairaus on ammattitauti sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jonka lainsäädännön alainen hän viimeksi oli, ja joka antaa hänelle oikeuden 60 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun lisän maksamiseen; ja

iii) lainsäädäntö, jonka tai lainsäädännöt, joiden alainen se, jonka etua asia koskee, oli sinä aikana, jona hän on saanut etuuksia, on jokin liitteessä III lueteltu lainsäädäntö,

Alankomaiden laitos jatkaa alkuperäisen etuuden suorittamista sen jälkeen kun paheneminen ilmenee, ja viimeisen sellaisen jäsenvaltion lainsäädännön mukainen etuus, jonka alainen se, jonka etua asia koskee, oli, vähennetään Alankomaiden etuuden määrällä;

e) jos b alakohdassa tarkoitetussa tapauksessa sillä, jonka etua asia koskee, ei ole oikeutta etuuksiin toisen jäsenvaltion laitoksen kustannuksella, ensiksi mainitun valtion toimivaltainen laitos myöntää etuudet tämän valtion lainsäädännön mukaisesti ottaen huomioon pahenemisen ja tarpeen mukaan 38 artiklan säännökset.

2. Niissä tapauksissa, joissa työkyvyttömyys, josta työntekijä saa etuuksia kahden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, pahenee, etuudet myönnetään hänelle, ottaen paheneminen huomioon, 40 artiklan 1 kohdan säännösten mukaisesti.

4 jakso

Etuuksien antamisen jatkaminen keskeyttämisen tai peruuttamisen jälkeen — Työkyvyttömyysetuuksien muuttaminen vanhuusetuuksiksi

42 artikla

Vastuussa olevan laitoksen määrääminen etuuksien suorittamiseksi, kun työkyvyttömyysetuuksia aletaan suorittaa uudelleen

1. Jos etuuksien antaminen on aloitettava uudelleen niiden keskeyttämisen jälkeen, siitä on vastuussa se laitos tai ne laitokset, joka oli tai jotka olivat vastuussa etuuksien suorittamisesta niiden keskeyttämisen aikana, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 43 artiklan soveltamista.

2. Jos etuuksien peruuttamisen jälkeen sen, jonka etua asia koskee, tila oikeuttaa etuuksien myöntämiseen uudelleen, ne myönnetään tapauksen mukaan 37 artiklan 1 kohdassa tai 40 artiklan 1 tai 2 kohdassa tarkoitettujen säännösten mukaan.

43 artikla

Työkyvyttömyysetuuksien muuttaminen vanhuusetuuksiksi

1. Työkyvyttömyysetuudet muutetaan tarvittaessa vanhuusetuuksiksi siinä lainsäädännössä tai lainsäädännöissä säädetyin edellytyksin, jonka tai joiden mukaan ne on myönnetty ja 3 luvun säännösten mukaisesti.

2. Jäsenvaltion työkyvyttömyysetuuksien suorittamisesta vastaava laitos jatkaa sellaisten työkyvyttömyysetuuksien suorittamista työkyvyttömyysetuutta saavalle henkilölle, joihin tällä on oikeus sen soveltaman lainsäädännön mukaan, jos tämä voi 49 artiklan säännösten mukaisesti hakea vanhuusetuutta toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, kunnes 1 kohdan säännökset tulevat sovellettaviksi tämän laitoksen osalta.

3. Kuitenkin jos 2 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa työkyvyttömyysetuudet on myönnetty 39 artiklan säännösten mukaisesti, näiden etuuksien suorittamisesta vastuuseen jäävä laitos voi soveltaa 49 artiklan 1 kohdan a alakohdan säännöksiä, niin kuin mainittujen etuuksien saaja täyttäisi kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön edellytykset, jotka koskevat oikeutta vanhuusetuuksiin, korvaamalla 46 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettu teoreettinen määrä mainitun laitoksen suorittaman työkyvyttömyysetuuden määrällä.

3 LUKU

VANHUUS JA KUOLEMA (ELÄKKEET)

44 artikla

Yleisiä säännöksiä etuuksien myöntämisestä, kun työntekijä on ollut kahden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön alainen

1. Työntekijän, joka on ollut kahden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön alainen, tai hänen jälkeenjääneensä, oikeudet etuuksiin muodostuvat tämän luvun säännösten mukaisesti.

2. Jollei 49 artiklan määräyksistä muuta johdu ja kun etuuden myöntämistä koskeva hakemus on toimitettu, sen myöntämisessä on otettava huomioon kaikki lainsäädännöt, joiden alainen työntekijä on ollut. Tästä säännöstä poiketaan, jos se, jonka etua asia koskee, nimenomaisesti pyytää sellaisen vanhuuseläkkeen myöntämisen siirtämistä, johon hänellä olisi oikeus yhden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön mukaan.

3. Tätä lukua ei sovelleta sellaisiin lasten osalta suoritettaviin eläkkeiden korotuksiin tai lisiin eikä orvoneläkkeisiin, jotka myönnetään 8 luvun säännösten mukaisesti.

45 artikla

Sellaisten lainsäädäntöjen mukaan täytettyjen vakuutuskausien huomioon ottaminen etuuksia koskevien oikeuksien saavuttamiseksi, säilyttämiseksi tai takaisinsaamiseksi, joiden alainen työntekijä on ollut

1. Sellaisen jäsenvaltion toimivaltainen laitos, jonka lainsäädännön mukaan etuuksia koskevan oikeuden saavuttaminen, säilyttäminen tai takaisinsaamisen edellytyksenä on vakuutuskausien täyttyminen, on otettava huomioon tarpeellisessa määrin muiden jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaan täyttyneet vakuutuskaudet, niin kuin ne olisivat sen soveltaman lainsäädännön mukaan täyttyneitä kausia.

2. Jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan tiettyjen etuuksien myöntäminen riippuu siitä, että vakuutuskaudet ovat täyttyneet vain erityisjärjestelmään kuuluvassa ammatissa tai, tapauksesta riippuen, tietyssä työssä, muiden jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen mukaan täyttyneet kaudet otetaan huomioon myönnettäessä tällaisia etuuksia vain, jos ne ovat täyttyneet vastaavassa järjestelmässä tai, jos tällaista ei ole, samassa ammatissa tai tarvittaessa samassa työssä. Jos näin täyttyneet kaudet huomioon ottaen se, jonka etua asia koskee, ei täytä näiden etuuksien saamiseksi asetettuja edellytyksiä, nämä kaudet otetaan

huomioon myönnettäessä etuuksia yleisestä järjestelmästä tai, jollei tällaista ole, tapauksen mukaan ruumiillisen työn tekijöihin tai toimihenkilöihin sovellettavasta järjestelmästä.

3. Jos sen jäsenvaltion lainsäädännössä, jonka mukaan etuuden myöntämisen edellytyksenä on, että työntekijä on sen lainsäädännön alainen, ei ole vaatimuksia vakuutuskausien pituudesta etuutta koskevan oikeuden tai etuuden laskemisen suhteen, katsotaan tämän luvun säännöksiä sovellettaessa, että työntekijä, joka ei enää ole tämän lainsäädännön alainen, on edelleen tämän lainsäädännön alainen riskin toteuttamisajankohtana, jos hän tällöin on toisen jäsenvaltion lainsäädännön alainen, tai jollei näin ole, hän voi tehdä etuutta koskevan hakemuksen toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan. Kuitenkin tämä viimeksi mainittu edellytys katsotaan täytetyksi 48 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.

46 artikla

Etuuksien myöntäminen

1. Jos työntekijä on jäsenvaltion lainsäädännön alainen ja jos edellytykset etuutta koskevan oikeuden saamiseksi on täytetty ilman, että 45 artiklan säännösten soveltaminen on välttämätöntä, tämän jäsenvaltion toimivaltainen laitos määrää sen soveltaman lainsäädännön mukaisesti etuuden suuruuden tämän lainsäädännön mukaisesti huomioon otettavien vakuutuskausien kokonaispituutta vastaavasti.

Tämä laitos laskee myös etuuden määrän, joka olisi saatu soveltaen 2 kohdan a ja b alakohdassa säädettyjä sääntöjä. Vain korkeampi näistä kahdesta määrästä otetaan huomioon.

2. Jos työntekijä on jäsenvaltion lainsäädännön alainen ja jos edellytykset oikeudesta etuuksiin eivät täyty ellei oteta huomioon 45 artiklan säännöksiä, tämän jäsenvaltion toimivaltainen laitos soveltaa seuraavia sääntöjä:

a) laitos laskee sen etuuden teoreettisen määrän, jota kysymyksessä oleva henkilö voisi hakea, jos kaikki vakuutuskaudet, jotka ovat täyttyneet jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen mukaan, jonka alainen työntekijä on, olisivat täyttyneet kyseisessä jäsenvaltiossa ja sen soveltaman lainsäädännön mukaisesti sillä hetkellä, jolloin etuus myönnetään. Jos tämän lainsäädännön mukaan etuuden määrä ei riipu täyttyneiden vakuutuskausien pituudesta, määrä otetaan teoreettiseksi määräksi, jota tarkoitetaan tässä alakohdassa;

b) laitos määrää sen jälkeen etuuden todellisen määrän edellisessä alakohdassa tarkoitetun teoreettisen määrän perusteella ja tämän laitoksen soveltaman lainsäädännön mukaan ennen riskin toteutumista täyttyneiden vakuutus- tai asuinkausien pituuden suhteessa kaikissa kyseisissä jäsenvaltioissa ennen riskin toteutumista täyttyneiden vakuutuskausien kokonaispituuteen;

c) jos kaikkien kyseeseen tulevien jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen mukaan ennen riskin toteutumista täyttyneiden vakuutuskausien kokonaispituus on pitempi kuin jonkin tällaisen valtion lainsäädännössä vaadittu enimmäiskausi täyden etuuden saamiseksi, tämän valtion toimivaltainen laitos ottaa soveltaessaan tämän kohdan säännöksiä huomioon täyttyneiden kausien kokonaispituuden sijasta tämän enimmäiskauden; tämä laskutapa ei saa johtaa siihen, että tämä laitos myöntää kustannuksiltaan suuremman etuuden kuin sen soveltamassa lainsäädännössä säädetty täysi etuus;

d) kun tässä kappaleessa säädettyjen laskusääntöjen soveltamisessa noudatettavasta menettelystä päällekkäisten kausien huomioon ottamiseksi säädetään 97 artiklassa tarkoitetussa täytäntöönpanoasetuksessa.

3. Sillä, jonka etua asia koskee, on oikeus 1 ja 2 kohdan säännösten mukaisesti laskettujen etuuksien kokonaismäärään 2 kohdan a alakohdan mukaisesti laskettujen etuuksien korkeimman teoreettisen määrän rajoissa.

Mikäli edellisessä alakohdassa tarkoitettu määrä ylitetään, kaikki 1 kohdan säännöksiä soveltavat laitokset sovittavat etuutensa määrän vastaamaan suhdetta, joka kyseisen etuuden määrällä on 1 kohdan säännösten mukaisesti määrättyyn etuuksien kokonaismäärään.

4. Jos työkyvyttömyys-, vanhuus- tai jälkeenjääneiden eläkkeiden kohdalla kahden tai useamman jäsenvaltion maksettavien etuuksien kokonaismäärä 6 artiklan b ala-

kohdassa tarkoitettujen monenvälisten sosiaaliturvasopimusten määräysten mukaisesti on pienempi kuin se kokonaismäärä, joka maksettaisiin 1 ja 3 kohdan mukaan tällaisista jäsenvaltioista, asianomaisen henkilön eduksi sovelletaan tämän luvun säännöksiä.

47 artikla

Täydentäviä säännöksiä etuuksien laskemiseksi

1. Edellä 46 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetun teoreettisen määrän laskemiseksi sovelletaan seuraavia sääntöjä:

a) jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan etuudet lasketaan keskimääräisten ansioiden, keskimääräisten maksujen keskimääräisen korotuksen perusteella tai perustuen siihen suhteeseen, joka oli vakuutuskausien aikana hakijan bruttoansioiden ja keskimääräisten kaikkien muiden vakuutettujen henkilöiden kuin oppisopimuksen perusteella työskentelevien henkilöiden bruttoansioiden välillä, tällaiset keskimääräiset luvut tai suhteet määrää tämän valtion toimivaltainen laitos yksinomaan sanotun valtion lainsäädännön mukaan täyttyneiden vakuutuskausien perusteella tai ainoastaan asianomaisen henkilön näiden kausien aikana saamien bruttoansioiden perusteella;

b) jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan etuudet lasketaan ansioiden, maksujen tai korotusten määrän perusteella, tämän valtion toimivaltainen laitos määrää ansiot, maksut ja korotukset, jotka on otettava huomioon toisen valtion lainsäädännön mukaan täyttyneiden vakuutuskausien osalta sellaisten keskimääräisten ansioiden, maksujen tai korotusten perusteella, jotka on rekisteröity sen soveltaman lainsäädännön mukaan täyttyneiden vakuutuskausien osalta;

c) jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan etuudet lasketaan vakioansioiden tai kiinteän määrän perusteella, tämän valtion toimivaltainen laitos pitää vakioansioita tai kiinteää määrää, joka sen on otettava huomioon toisten jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen mukaan täyttyneiden vakuutuskausien osalta yhtäläisinä niiden vakioansioiden tai kiinteiden määrien tai tapauksen mukaan vakioansioiden tai kiinteiden määrien keskiarvon kanssa, jotka vastaavat sen soveltaman lainsäädännön mukaan täyttyneitä vakuutuskausia;

d) jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan etuudet lasketaan joidenkin kausien osalta ansioiden määrän perusteella ja toisten kausien osalta vakioansioiden tai kiinteiden määrien perusteella, tämän valtion toimivaltainen laitos ottaa toisten jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen mukaan täyttyneiden vakuutuskausien osalta huomioon ansiot tai kiinteät määrät, jotka määrätään edellä olevien b tai c alakohdan säännösten mukaisesti, tai tarvittaessa näiden ansioiden tai kiinteiden määrien keskiarvon; jos etuudet lasketaan vakioansioiden tai kiinteiden määrien perusteella kaikkien sen soveltaman lainsäädännön mukaan täyttyneiden kausien osalta, toimivaltainen laitos pitää ansioita, jotka sen on otettava huomioon muiden jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen mukaan täyttyneiden vakuutuskausien osalta yhtäläisinä sellaisten laskennallisten ansioiden kanssa, jotka vastaavat vakioansioita tai kiinteää määrää.

2. Jäsenvaltion lainsäädännön säännöksiä, jotka koskevat etuuksien laskemisessa huomioon otettavien rahanarvon säilyttämisen tekijöitä, sovelletaan 1 kohdan säännösten mukaisesti tietyissä tapauksissa tekijöihin, jotka tämän valtion toimivaltaisen laitoksen tulee ottaa huomioon, kun kysymys on muiden jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaan täyttyneistä vakuutuskausista.

3. Jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan etuuksien määrä määrätään ottaen huomioon muut perheenjäsenet kuin lapset, tämän valtion toimivaltainen laitos ottaa myös huomioon asianomaisen henkilön ne perheenjäsenet, jotka asuvat toisen jäsenvaltion alueella, niin kuin he asuisivat toimivaltaisen valtion alueella.

48 artikla

Alle vuoden pituiset vakuutuskaudet

1. Sen estämättä, mitä 46 artiklan 2 kohdassa säädetään, jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan täyttyneiden vakuutuskausien kokonaispituus ei ole yhtä vuotta ja jos tämän lainsäädännön mukaan oikeutta etuuteen ei saavuteta vain näiden kausien perusteella, tämän valtion laitos ei ole velvollinen myöntämään etuuksia näiden kausien perusteella.

2. Jokaisen muun jäsenvaltion toimivaltainen laitos ottaa huomioon 1 kohdassa tarkoitetut kaudet soveltaessaan 46 artiklan 2 kohdan säännöksiä, lukuun ottamatta b alakohdan säännöksiä.

3. Jos 1 kohdan säännösten soveltamisen tuloksena olisi vapautus kaikille kyseisten jäsenvaltioiden laitoksille velvoitteistaan, etuudet myönnetään yksinomaan viimeisen sellaisen valtion lainsäädännön mukaan, jonka mukaiset edellytykset täyttyvät, niin kuin kaikki täyttyneet ja 45 artiklan 1 ja 2 kohdan säännösten mukaan huomioon otetut vakuutuskaudet olisivat täyttyneet tämän valtion lainsäädännön mukaan.

49 artikla

Etuuksien laskeminen, kun se, jonka etua asia koskee, ei samanaikaisesti täytä kaikkien niiden lainsäädäntöjen edellytyksiä, joiden mukaan vakuutuskaudet ovat täyttyneet

1. Jos se, jonka etua asia koskee, ei tiettynä hetkenä täytä kaikkien jäsenvaltioiden sellaisten lainsäädäntöjen mukaisia etuuden myöntämisen edellytyksiä, joiden alainen hän on ollut, ottaen tarvittaessa huomioon 45 artiklan säännökset, vaan täyttää näistä vain yhden tai useamman lainsäädännön edellytykset, sovelletaan seuraavia säännöksiä:

a) jokainen sellaista lainsäädäntöä soveltavista toimivaltaisista laitoksista, jonka mukaiset edellytykset täytetään, laskee sen maksettavaksi kuuluvan etuuden määrän 46 artiklan säännösten mukaisesti;

b) kuitenkin:

i) jos se, jonka etua asia koskee, täyttää ainakin kahden lainsäädännön edellytykset ottamatta huomioon sellaisten lainsäädäntöjen mukaisesti täyttyneitä vakuutuskausia, joiden edellytyksiä ei täytetä, näitä kausia ei oteta huomioon 46 artiklan 2 kohdan säännöksiä sovellettaessa;

ii) jos se, jonka etua asia koskee, täyttää vain yhden lainsäädännön edellytykset ottamatta huomioon sellaisten lainsäädäntöjen mukaisesti täyttyneitä vakuutuskausia, joiden edellytyksiä ei täytetä, maksettavan etuuden määrä lasketaan vain sen lainsäädännön mukaisesti, jonka edellytykset täytetään, ottaen huomioon vain tämän lainsäädännön mukaan täyttyneet kaudet.

2. Etuus tai etuudet, jotka on myönnetty yhden tai useamman kyseeseen tulevan lainsäädännön mukaan 1 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa, lasketaan automaattisesti uudelleen 46 artiklan säännösten mukaisesti, sikäli kun yhden tai useamman muun sellaisen lainsäädännön asettamat edellytykset, jonka alainen henkilö on ollut, täytetään, ja siten kuin ne olisi täytetty, ottaen huomioon tarpeen mukaan 45 artiklan säännökset.

3. Uudelleen laskeminen tehdään automaattisesti 1 kohdan säännösten mukaisesti ja noudattaen, mitä 40 artiklan 2 kohdassa säädetään, kun yhden tai useamman kyseeseen tulevan lainsäädännön asettamat edellytykset eivät enää täyty.

50 artikla

Lisän myöntäminen, kun eri jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen mukaan maksettavien etuuksien kokonaismäärä ei yllä vähimmäismäärään sen valtion lainsäädännön mukaisesti, jonka alueella etuuden saaja asuu

Sellaiselle etuuksien saajalle, johon tätä lukua sovelletaan, ei voida siinä valtiossa, jonka alueella hän asuu ja jonka lainsäädännön mukaista etuutta hänelle maksetaan, myöntää etuutta, joka on pienempi kuin sanotun lainsäädännön mukainen vähimmäisetuus sellaiselta vakuutuskaudelta, joka on yhtä pitkä kuin kaikki suoritusta varten huomioon otetut vakuutuskaudet edeltävien artiklojen säännösten mukaisesti. Tämän valtion toimivaltainen laitos maksaa hänelle tarvittaessa koko hänen asuinaikansa ajan sen alueella lisän, joka on yhtä suuri kuin tämän luvun mukaisesti maksettavien etuuksien kokonaismäärän ja vähimmäisetuuden määrän erotus.

51 artikla

Etuuksien arvon säilyttäminen ja uudelleen laskeminen

1. Jos elinkustannusten nousun tai ansiotason muutosten tai muiden tarkistusta vaativien seikkojen vuoksi kyseeseen tulevien valtioiden etuuksia muutetaan kiinteällä prosenttimäärällä tai muulla määrällä, tällaista prosenttimäärää tai määrää on sovellettava sellaisenaan etuuksiin, jotka on määräytyvät 46 artiklan säännösten mukaisesti ilman, että uudelleenlaskemista tuon artiklan säännösten mukaisesti tarvitaan.

2. Toisaalta, jos etuuksien määräytymistapaa tai laskemissääntöjä muutettaisiin, uudelleenlaskeminen tehdään 46 artiklan säännösten mukaisesti.

4 LUKU

TYÖTAPATURMAT JA AMMATTITAUDIT

1 jakso

Oikeus etuuksiin

52 artikla

Asuminen muussa jäsenvaltiossa kuin toimivaltaisessa valtiossa — Yleisiä sääntöjä

Työntekijä, jolle sattuu työtapaturma tai joka saa ammattitaudin ja joka asuu muun jäsenvaltion kuin toimi-

valtaisen valtion alueella, saa siinä valtiossa, jossa hän asuu:

a) luontoisetuudet, jotka annetaan toimivaltaisen laitoksen puolesta asuinpaikan laitoksesta sen soveltaman lainsäädännön mukaisesti, niin kuin hänet olisi vakuutettu siinä; ja

b) rahaetuudet, jotka myöntää toimivaltainen laitos soveltamansa lainsäädännön mukaisesti. Kuitenkin toimivaltaisen laitoksen ja asuinpaikan laitoksen välisellä sopimuksella nämä etuudet voidaan antaa viimeksi mainitusta laitoksesta ensiksi mainitun laitoksen puolesta toimivaltaisen valtion lainsäädännön mukaisesti.

53 artikla

Rajatyöntekijät — Erityissääntö

Rajatyöntekijä voi myös saada etuuksia toimivaltaisen valtion alueella. Tällaiset etuudet antaa toimivaltainen laitos tämän valtion lainsäädännön mukaisesti niin kuin työntekijä asuisi siellä.

54 artikla

Oleskelu toimivaltaisessa valtiossa tai asuinpaikan muuttaminen sinne

1. Edellä 52 artiklassa tarkoitettu työntekijä, joka oleskelee toimivaltaisen valtion alueella, saa etuuksia tämän valtion lainsäädännön mukaisesti, vaikka hän on jo saanut etuuksia ennen oleskeluaan. Tätä säännöstä ei kuitenkaan sovelleta rajatyöntekijään.

2. Edellä 52 artiklassa tarkoitettu työntekijä, joka muuttaa asuinpaikkansa toimivaltaisen valtion alueelle, saa etuuksia tämän valtion lainsäädännön mukaisesti, vaikka hän on jo saanut etuuksia ennen asuinpaikkansa muuttoa.

55 artikla

Oleskelu toimivaltaisen valtion ulkopuolella — Paluu tai asuinpaikan muuttaminen toiseen jäsenvaltioon tapaturman sattumisen tai ammattitaudin saamisen jälkeen — Tarve mennä toiseen jäsenvaltioon tarkoituksena saada asianmukaista hoitoa

1. Työntekijällä, jolle sattuu työtapaturma tai joka saa ammattitaudin ja:

a) joka oleskelee muun jäsenvaltion kuin toimivaltaisen valtion alueella;

b) joka sen jälkeen, kun on saanut oikeuden etuuksiin toimivaltaisen laitoksen kustannuksella, saa tältä laitokselta luvan palata sen jäsenvaltion alueelle, jossa hän asuu, tai muuttaa asuinpaikkansa toisen jäsenvaltion alueelle; tai

c) joka saa toimivaltaiselta laitokselta luvan mennä toisen jäsenvaltion alueelle tarkoituksenaan saada siellä tilansa vaatimaa hoitoa,

on oikeus:

i) luontoisetuuksiin, jotka antaa toimivaltaisen laitoksen puolesta oleskelu- tai asuinpaikan laitos tämän laitoksen soveltaman lainsäädännön mukaisesti, niin kuin hänet olisi vakuutettu siinä; aika, jolta etuudet annetaan, määrätään kuitenkin toimivaltaisen valtion lainsäädännön mukaan;

ii) rahaetuuksiin, jotka antaa toimivaltainen laitos sen soveltaman lainsäädännön mukaisesti. Kuitenkin toimivaltaisen laitoksen ja oleskelu- tai asuinpaikan laitoksen välisellä sopimuksella nämä etuudet voidaan myöntää viimeksi mainitusta laitoksesta ensiksi mainitun laitoksen puolesta toimivaltaisen valtion lainsäädännön mukaisesti.

2. Edellä 1 kohdan b alakohdan mukaan vaadittava lupa voidaan evätä vain, jos todetaan, että sen, jonka etua asia koskee, liikkuminen olisi haitallista hänen terveydentilansa tai annettavan sairaanhoidon kannalta.

Edellä 1 kohdan c alakohdan mukaan vaadittavaa lupaa ei saa evätä, jos kyseistä hoitoa ei voida antaa sille, jonka etua asia koskee, sen jäsenvaltion alueella, jossa hän asuu.

56 artikla

Tapaturmat matkan aikana

Tapaturma matkan aikana, joka sattuu muun jäsenvaltion kuin toimivaltaisen valtion alueella, katsotaan tapahtuneeksi toimivaltaisen valtion alueella.

57 artikla

Ammattitautietuudet, jos kyseinen henkilö on ollut alttiina samalle riskille useassa jäsenvaltiossa

1. Kun henkilö, joka on saanut ammattitaudin, on kahden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön mukaan harjoittanut toimintaa, joka on todennäköisesti aiheuttanut tämän taudin, etuudet, jotka hän tai hänen jälkeenjääneensä voivat hakea, myönnetään yksinomaan viimeisen sellaisen valtion lainsäädännön mukaan, jonka mukaiset edellytykset täyttyvät, ottaen huomioon, kun siihen on aihetta, 2 ja 3 kohdan säännökset.

2. Jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan etuuksien myöntämiseksi ammattitaudin perusteella edellytetään, että kysymyksessä oleva tauti ensin todettiin sen alueella, tällainen edellytys katsotaan täytetyksi, jos tauti ensiksi todettiin toisen jäsenvaltion alueella.

3. Sklerogeenisen pneumokonioosin kohdalla sovelletaan seuraavia säännöksiä:

a) jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan etuuksien myöntämiseksi ammattitaudin perusteella edellytetään, että kysymyksessä oleva tauti ensin todettiin tietyn määräajan kuluessa viimeisen sellaisen toiminnan lakkaamisesta, joka todennäköisesti on saattanut aiheuttaa tällaisen taudin, tämän valtion toimivaltainen laitos tutkiessaan aikaa, jona tällaista toimintaa harjoitettiin, ottaa huomioon tarpeellisessa määrin samanlaisen toiminnan, jota harjoitettiin muiden jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaan, niin kuin sitä olisi harjoitettu ensiksi mainitun valtion lainsäädännön mukaan.

b) jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan etuuksien myöntämiseksi ammattitaudin perusteella edellytetään, että toimintaa, joka todennäköisesti aiheuttaa kyseisen ammattitaudin, on harjoitettu tietty aika, valtion toimivaltainen laitos ottaa huomioon tarpeellisessa määrin kaudet, joiden aikana tällaista toimintaa harjoitettiin muiden jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaan, ikään kuin sitä olisi harjoitettu ensiksi mainitun valtion lainsäädännön mukaan.

c) rahaetuuksien kustannukset, mukaan lukien eläkkeet, jaetaan niiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten laitosten kesken, joiden alueella kyseinen henkilö harjoitti taudin todennäköisesti aiheuttavaa toimintaa. Tämä jako suoritetaan sen suhteen perusteella, joka kunkin valtion lainsäädännön mukaan täyttyneiden vanhuusvakuutuksen kausien pituudella on sellaisten vanhuusvakuutuksen kausien kokonaispituuteen, jotka ovat täyttyneet kaikkien valtioiden lainsäädäntöjen mukaan päivänä, jolloin etuudet alkoivat.

4. Neuvosto määrää yksimielisesti komission ehdotuksesta ammattitaudit, joihin 3 kohdan säännösten soveltamista laajennetaan.

58 artikla

Rahaetuuksien laskeminen

1. Sellaisen jäsenvaltion toimivaltainen laitos, jonka lainsäädännön mukaan edellytetään, että rahaetuuksien laskeminen perustuu keskimääräisiin ansioihin, määrää tällaisen keskimääräisen ansion yksinomaan ottaen huomioon ansiot, jotka on vahvistettu maksetuiksi sanotun lainsäädännön mukaan täyttyneiden kausien aikana.

2. Sellaisen jäsenvaltion toimivaltainen laitos, jonka lainsäädännön mukaan edellytetään, että rahaetuuksien laskeminen perustuu vakioansioihin, ottaa huomioon yksinomaan vakioansiot tai tietyissä tapauksissa keskimääräiset vakioansiot sanotun lainsäädännön mukaisesti täyttyneiltä kausilta.

3. Sellaisen jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen, jonka lainsäädännön mukaan edellytetään, että rahaetuuksien määrä vaihtelee perheenjäsenten lukumäärän mukaan, on otettava huomioon myös sen, jonka etua asia koskee, perheenjäsenet, jotka asuvat toisen jäsenvaltion alueella, niin kuin he asuisivat toimivaltaisen valtion alueella.

59 artikla

Sellaisen henkilön kuljetuskustannukset, jolle on sattunut tapaturma tai joka kärsii ammattitaudista

1. Sellaisen jäsenvaltion toimivaltainen laitos, jonka lainsäädännössä säädetään sellaisen henkilön, jolle on sattunut työtapaturma tai joka kärsii ammattitaudista, kuljettamisesta joko hänen asuinpaikkaansa tai sairaalaan aiheutuneiden kustannusten korvaamisesta, vastaa tällaisista kuljetuskustannuksista vastaavaan paikkaan sen toisen jäsenvaltion alueella, jossa henkilö asuu, edellyttäen, että tämä laitos antaa ennakolta luvan sellaiseen kuljettamiseen ottaen asianmukaisesti huomioon syyt, joiden vuoksi se on perusteltua. Tällaista lupaa ei vaadita rajatyöntekijän kohdalla.

2. Sellaisen jäsenvaltion toimivaltainen laitos, jonka lainsäädännössä säädetään työtapaturmassa kuolleen henkilön ruumiin kuljettamisesta hautauspaikalle aiheutuneiden kustannusten korvaamisesta, vastaa sen soveltaman lainsäädännön mukaan tällaisista kuljetuskustannuksista vastaavaan paikkaan sen toisen jäsenvaltion alueella, jossa henkilö asui tapaturman sattuessa.

2 jakso

Sellaisen ammattitaudin paheneminen, josta etuutta on myönnetty

60 artikla

1. Mikäli sellainen ammattitauti, josta työntekijä on saanut tai saa etuutta jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, pahenee, sovelletaan seuraavia sääntöjä:

a) jos työntekijä ei etuuksien saamisen aikana ole työskennellyt toisen jäsenvaltion alueella ammatissa, joka saattaisi aiheuttaa tai pahentaa kyseistä tautia, ensiksi mainitun jäsenvaltion toimivaltainen laitos vastaa etuuksien kustannuksista soveltamansa lainsäädännön mukaisesti ottaen pahenemisen huomioon;

b) jos työntekijä etuuksien saamisen aikana on harjoittanut sellaista toimintaa toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, ensiksi mainitun jäsenvaltion toimivaltainen laitos vastaa etuuksien kustannuksista soveltamansa lainsäädännön mukaisesti ottamatta pahenemista huomioon. Toisen jäsenvaltion toimivaltainen laitos myöntää sille, jonka etua asia koskee, lisän, joka vastaa pahenemisen jälkeen maksettavan etuuden määrän ja sen etuuden määrän, jollaisena etuus olisi katsottu asianmukaiseksi ennen pahenemista, välistä erotusta, soveltamansa lainsäädännön mukaisesti, niin kuin kysymyksessä oleva tauti olisi puhjennut tämän jäsenvaltion lainsäädännön mukaan;

c) jos b alakohdassa tarkoitetussa tapauksessa työntekijällä, joka kärsii sklerogeenisesta pneumokonioosista tai 57 artiklan 4 kohdan mukaisesti määrätystä taudista, ei ole oikeutta etuuksiin toiseksi mainitun jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, ensiksi mainitun jäsenvaltion toimivaltainen laitos vastaa etuuksien antamisesta sen soveltaman lainsäädännön mukaisesti ottaen huomioon taudin pahenemisen. Toiseksi mainitun jäsenvaltion toimivaltainen laitos vastaa kuitenkin kustannuksista sen erotuksen osalta, joka on ensiksi mainitun jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen maksettavien rahaetuuksien määrän, mukaan lukien eläkkeet ja ottaen huomioon taudin paheneminen, ja sen määrän välillä, joka vastaa etuuksia, jotka olisivat olleet asianmukaisia ennen taudin pahenemista.

2. Niissä tapauksissa, joissa ammattitauti, joka antaa aiheen 57 artiklan 3 kohdan c alakohdan säännösten soveltamiseen, pahenee, sovelletaan seuraavia säännöksiä:

a) toimivaltainen laitos, joka on myöntänyt etuudet 57 artiklan 1 kohdan säännösten mukaisesti, vastaa etuuksien suorittamisesta soveltamansa lainsäädännön mukaan ottaen taudin pahenemisen huomioon; ja

b) rahaetuuksien, mukaan lukien eläkkeet, kustannukset jaetaan edelleen niiden laitosten välillä, jotka ovat jakaneet aiempien etuuksien kustannukset 57 artiklan 3 kohdan c alakohdan säännösten mukaisesti. Jos henkilö on kuitenkin jälleen harjoittanut toimintaa, joka on saattanut aiheuttaa tai pahentaa kyseistä ammattitautia joko sellaisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jossa hän oli jo harjoittanut samantyyppistä toimintaa tai toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, sellaisen valtion toimivaltainen laitos vastaa sen etuuksien määrän, jossa on otettu huomioon taudin paheneminen, ja ennen pahenemista maksettavan etuuksien määrän välisestä kustannusten määrän erotuksesta.

3 jakso

Erinäisiä säännöksiä

61 artikla

Säännöt, joiden mukaan otetaan huomioon tiettyjen lainsäädäntöjen erityispiirteet

1. Jos sellaisen jäsenvaltion alueella, jossa työntekijä sattuu olemaan, ei ole vakuutusta työtapaturmien tai ammattitautien varalta, tai jos tällainen vakuutus on olemassa mutta ei ole luontoisetuuksien antamisesta vastuussa olevaa laitosta, nämä etuudet antaa oleskelu- tai

asuinpaikan laitos, joka on vastuussa luontoisetuuksien antamisesta sairaustapauksissa.

2. Jos toimivaltaisen valtion lainsäädännön mukaan edellytetään täysin ilmaisten luontoisetuuksien antamiseksi, että on käytettävä työnantajan järjestämiä sairaanhoitopalveluja, luontoisetuudet, jotka annetaan 52 artiklassa ja 55 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, katsotaan annetuiksi tällaisista sairaanhoitopalveluista.

3. Jos toimivaltaisen valtion lainsäädäntöön kuuluu työnantajan velvollisuuksia koskeva järjestelmä, luontoisetuudet, jotka annetaan 52 artiklassa ja 55 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, katsotaan annetuiksi toimivaltaisen laitoksen pyynnöstä.

4. Jos toimivaltaisen valtion järjestelmä työtapaturmien korvaamisessa ei ole luonteeltaan pakollista vakuutusta, luontoisetuudet antaa suoraan työnantaja tai kyseinen vakuuttaja.

5. Jos jäsenvaltion lainsäädännössä edellytetään nimenomaisesti tai muutoin, että työtapaturmat tai ammattitaudit, jotka ovat sattuneet tai todettu aiemmin, otetaan huomioon arvioitaessa työkyvyttömyyden astetta vahvistettaessa oikeutta etuuteen tai määrättäessä etuuden määrää, tämän jäsenvaltion toimivaltainen laitos ottaa myös huomioon työtapaturmat ja ammattitaudit, jotka ovat sattuneet tai todettu aiemmin toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, niin kuin ne olisivat sattuneet tai todettu sen soveltaman lainsäädännön mukaan.

62 artikla

Sovellettava järjestelmä, jos oleskelu- tai asuinmaassa on useita järjestelmiä — Etuuksien enimmäiskesto

1. Jos oleskelu- tai asuinmaan lainsäädännössä on useita vakuutusjärjestelmiä, 52 artiklan tai 55 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin työntekijöihin sovelletaan terästeollisuuden ruumiillisen työn tekijöiden järjestelmän säännöksiä. Kuitenkin jos tuohon lainsäädäntöön kuuluu erityisjärjestelmä kaivostyöntekijöille tai vastaavien yritysten työntekijöille, tämän järjestelmän säännöksiä sovelletaan tähän työntekijäryhmään, jos oleskelu- tai asuinpaikan laitos, johon he toimittavat hakemuksensa, on toimivaltainen soveltamaan tätä järjestelmää.

2. Jos jäsenvaltion lainsäädännössä säädetään enimmäisaika, jolta etuuksia voidaan myöntää, tätä lainsäädäntöä soveltava laitos saa ottaa huomioon ajan, jolta etuuksia on jo suoritettu toisen jäsenvaltion laitoksesta.

4 jakso

Laitosten väliset korvaukset

63 artikla

1. Toimivaltaisen laitoksen on korvattava niiden luontoisetuuksien määrä, jotka on sen puolesta annettu 52 artiklan ja 55 artiklan 1 kohdan säännösten mukaisesti.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut korvaukset määrätään ja suoritetaan 97 artiklassa tarkoitetussa täytäntöönpanoasetuksessa säädetyn menettelyn mukaisesti todellisten kustannusten mukaan.

3. Kaksi jäsenvaltiota tai useampi jäsenvaltio tai tällaisten valtioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat sopia muista korvaustavoista tai luopua korvauksista jäsenvaltioiden toimivaltaan kuuluvien laitosten välillä.

5 LUKU

KUOLEMANTAPAUKSEN JOHDOSTA ANNETTAVAT AVUSTUKSET

64 artikla

Vakuutuskausien yhteenlaskeminen

Toimivaltaisen laitoksen siinä jäsenvaltiossa, jonka lainsäädännön mukaan edellytetään kuolemantapauksen johdosta annettavaa avustusta koskevan oikeuden saamiseksi, säilyttämiseksi tai takaisinsaamiseksi vakuutuskausien täyttymistä, on otettava huomioon tarpeellisessa määrin vakuutuskaudet, jotka ovat täyttyneet muiden jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaan, niin kuin ne olisivat täyttyneet sen soveltaman lainsäädännön mukaan.

65 artikla

Oikeus avustuksiin kuoleman tapahtuessa tai jos etuuteen oikeutettu henkilö asuu muussa jäsenvaltiossa kuin toimivaltaisessa valtiossa

1. Jos työntekijä, eläkeläinen tai eläkkeenhakija tai hänen perheenjäsenensä kuolee muun jäsenvaltion kuin toi-

mivaltaisen valtion alueella, kuoleman katsotaan tapahtuneen toimivaltaisen valtion alueella.

2. Toimivaltainen laitos on velvollinen myöntämään soveltamansa lainsäädännön mukaan maksettavat kuolemantapauksen johdosta annettavat avustukset vaikka edunsaaja asuu muun jäsenvaltion kuin toimivaltaisen valtion alueella.

3. Edellä 1 ja 2 kohdan säännöksiä sovelletaan myös kun kuolema aiheutuu työtapaturmasta tai ammattitaudista.

66 artikla

Etuuksien antaminen sellaisen eläkeläisen kuollessa, joka oli asunut muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jonka laitos oli vastuussa luontoisetuuksien antamisesta

1. Jos eläkeläinen, jolla oli oikeus eläkkeeseen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan tai eläkkeisiin kahden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, kuollessaan asui muun jäsenvaltion alueella kuin sen, jonka laitos oli velvollinen antamaan hänelle luontoisetuudet 28 artiklan säännösten mukaan, tämän laitoksen soveltaman lainsäädännön mukaan maksettavat kuolemantapauksen johdosta annettavat avustukset annetaan tästä laitoksesta sen omalla kustannuksella, niin kuin eläkeläinen olisi asunut tämän laitoksen jäsenvaltion alueella kuolinhetkellään.

Edellä olevan alakohdan säännöksiä sovelletaan vastaavasti eläkeläisen perheenjäseniin.

6 LUKU

TYÖTTÖMYYSETUUDET

1 jakso

Yhteisiä säännöksiä

67 artikla

Vakuutuskausien yhteenlaskeminen

1. Sellaisen jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen, jonka lainsäädännön mukaan edellytetään etuuksia koskevan oikeuden saamiseksi, säilyttämiseksi tai takaisinsaamiseksi vakuutuskausien täyttymistä, on otettava huomioon tarpeellisessa määrin vakuutus- tai työskentelykaudet, jotka ovat täyttyneet toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, niin kuin ne olisivat sen soveltaman lainsäädännön mukaan täyttyneitä vakuutuskausia edellyttäen kuitenkin, että työskentelykaudet olisi laskettu vakuutuskausiksi, jos ne olisivat täyttyneet tämän lainsäädännön mukaan.

2. Sellaisen jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen, jonka lainsäädännön mukaan edellytetään etuuksia koskevan oikeuden saamiseksi, säilyttämiseksi tai takaisinsaamiseksi työskentelykausien täyttymistä, on otettava huomioon tarpeellisessa määrin vakuutus- tai työskentelykaudet, jotka ovat täyttyneet toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, niin kuin ne olisivat sen soveltaman lainsäädännön mukaan täyttyneitä työskentelykausia.

3. Lukuun ottamatta 71 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohdassa ja b alakohdan ii alakohdassa tarkoitettuja tapauksia, 1 ja 2 kohdan säännösten soveltaminen edellyttää, että sen osalta, jonka etua asia koskee, olisi viimeksi täyttynyt:

— 1 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa vakuutuskaudet ja

— 2 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa työskentelykaudet

sen lainsäädännön mukaisesti, jonka mukaan etuuksia haetaan.

4. Jos sen kauden pituus, joksi ajaksi etuuksia voidaan myöntää, riippuu vakuutus- tai työskentelykausien pituudesta, 1 tai 2 kohdan säännöksiä sovelletaan kunkin tapauksen mukaisesti.

68 artikla

Etuuksien laskeminen

1. Sellaisen jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen, jonka lainsäädännön mukaan edellytetään, että etuuksien laskemisen on perustuttava aiempien ansioiden määrään, on otettava huomioon yksinomaan ansiot, jotka se, jonka etua asia koskee, on saanut viimeisestä työskentelystään tämän valtion alueella. Kuitenkin jos se, jonka etua asia koskee, on työskennellyt viimeksi tällä alueella vähemmän kuin neljä viikkoa, etuudet lasketaan sellaisten normaaliansioiden perusteella, jotka vastaavat ansioita työttömän asuin- tai oleskelupaikalla vastaavassa tai samanlaisessa työssä kuin hänen viimeinen työnsä toisen jäsenvaltion alueella.

2. Sellaisen jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen, jonka lainsäädännön mukaan edellytetään, että etuuksien määrä vaihtelee perheenjäsenten lukumäärän mukaan, on otettava huomioon myös sen, jonka etua asia koskee, perheenjäsenet, jotka asuvat toisen jäsenvaltion alueella, niin kuin he asuisivat toimivaltaisen valtion alueella. Tätä säännöstä ei sovelleta, jos perheenjäsenten asuinmaassa toisella henkilöllä on oikeus työttömyysetuuksiin, joiden laskemisessa perheenjäsenet otetaan huomioon.

2 jakso

Muuhun jäsenvaltioon kuin toimivaltaiseen valtioon lähtevät työttömät

69 artikla

Etuutta koskevan oikeuden säilyttämisen edellytykset ja rajoitukset

1. Työntekijä, joka on kokonaan työtön ja täyttää jäsenvaltion lainsäädännön mukaiset edellytykset oikeudesta etuuksiin ja joka lähtee yhteen tai useampaan muuhun jäsenvaltioon hakeakseen siellä työtä, säilyttää oikeutensa tällaisiin etuuksiin seuraavin edellytyksin ja rajoituksin:

a) ennen lähtöään hänet on täytynyt rekisteröidä työnhakijana, ja hänen täytyy pysyä toimivaltaisen valtion työvoimaviranomaisten käytettävänä vähintään neljän viikon ajan työttömäksi tulemisen jälkeen. Kuitenkin toimivaltaiset viranomaiset tai laitokset voivat antaa luvan hänen lähtöönsä ennen tällaisen ajan päättymistä;

b) hänen täytyy rekisteröityä työnhakijana jokaisen sellaisen jäsenvaltion työvoimaviranomaisissa, joihin hän lähtee, ja kuulua niiden valvontamenettelyn alaisuuteen. Tämä edellytys katsotaan täytetyksi ajalta ennen rekisteröitymistä, jos se, jonka etua asia koskee, rekisteröityy seitsemän päivän kuluessa siitä päivästä, jolloin hän lakkasi olemasta työvoimaviranomaisten käytettävissä valtiossa, josta hän lähti. Poikkeuksellisissa tapauksissa toimivaltaiset viranomaiset tai laitokset voivat jatkaa tätä aikaa;

c) oikeus etuuksiin jatkuu kolmen kuukauden enimmäisajan siitä päivästä, jona se, jonka etua asia koskee, lakkasi olemasta lähtövaltionsa työvoimaviranomaisten käytettävissä edellyttäen, että etuuksien kokonaiskesto ei ylitä niiden etuuksien kestoa, joihin hänellä oli oikeus tämän valtion lainsäädännön mukaan. Kausityöntekijän kohdalla tämä kesto voidaan kuitenkin rajoittaa sen kauden jäljellä olevaan aikaan, jona hän työskentelee.

2. Jos se, jonka etua asia koskee, palaa toimivaltaiseen valtioon ennen sen kauden loppumista, jonka aikana hänellä on oikeus etuuksiin 1 kohdan c alakohdan säännösten mukaisesti, hänellä on edelleen oikeus etuuksiin tämän valtion lainsäädännön mukaan; hän menettää kaikki oikeudet etuuksiin toimivaltaisen valtion lainsäädännön mukaan, jos hän ei palaa sinne ennen tämän kauden päättymistä. Poikkeuksellisissa tapauksissa toimivaltaiset viranomaiset tai laitokset voivat jatkaa tätä määräaikaa.

3. Edellä 1 kohdan säännöksiä voidaan soveltaa vain kerran kahden työskentelykauden välissä.

4. Jos toimivaltainen valtio on Belgia, työtön, joka palaa sinne 1 kohdan c alakohdassa säädetyn kolmen kuukauden määräajan päättymisen jälkeen, ei saa uudelleen oikeutta etuuksiin tässä maassa ennen kuin hän on työskennellyt siellä vähintään kolme kuukautta.

70 artikla

Etuuksien ja korvausten suorittaminen

1. Edellä 69 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa etuudet antaa kunkin sellaisen valtion laitos, johon työtön lähtee hakeakseen työtä.

Sellaisen jäsenvaltion toimivaltainen laitos, jonka lainsäädäntöä työntekijään sovellettiin hänen viimeisen työskentelynsä aikana, on velvollinen korvaamaan tällaisten etuuksien määrän.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut korvaukset määrätään ja suoritetaan 97 artiklassa tarkoitetussa täytäntöönpanoasetuk sessa säädetyn menettelyn mukaisesti todellisten kustannusten mukaan tai kertasuorituksina.

3. Kaksi jäsenvaltiota tai useampi jäsenvaltio tai näiden valtioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat sopia muista

korvausten tai suoritusten tavoista tai voivat luopua kaikista niiden toimivaltaan kuuluvien laitosten välillä suoritettavista korvauksista.

3 jakso

Työttömät, jotka viimeisen työskentelynsä aikana asuivat muussa jäsenvaltiossa kuin toimivaltaisessa valtiossa

71 artikla

1. Työtön, joka aiemmin oli työssä ja joka viimeisen työskentelynsä aikana asui muun jäsenvaltion kuin toimivaltaisen valtion alueella, saa etuudet seuraavien säännösten mukaisesti:

a) i) rajatyöntekijä, joka on osittain tai ajoittain työttömänä hänet työllistävästä yrityksestä, saa etuudet toimivaltaisen valtion lainsäädännön mukaisesti, niin kuin hän asuisi tämän valtion alueella; nämä etuudet antaa toimivaltainen laitos;

ii) rajatyöntekijä, joka on kokonaan työtön, saa etuudet sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, jonka alueella hän asuu, niin kuin hän olisi ollut tämän lainsäädännön alainen viimeksi työskennellessään; nämä etuudet antaa asuinpaikan laitos omalla kustannuksellaan; sekä

b) i) muu työntekijä kuin rajatyöntekijä, joka on osittain, ajoittain tai kokonaan työtön ja joka asettuu työnantajansa tai työvoimaviranomaisten käytettäväksi toimivaltaisen valtion alueella, saa etuudet tämän valtion lainsäädännön mukaisesti, niin kuin hän asuisi sen alueella; nämä etuudet antaa toimivaltainen laitos;

ii) muu työntekijä kuin rajatyöntekijä, joka on kokonaan työtön ja joka asettuu työvoimaviranomaisten käytettäväksi työnsaantia varten sen jäsenvaltion alueella, jossa hän asuu, tai joka palaa tälle alueelle, saa etuudet tämän valtion lainsäädännön mukaisesti, niin kuin hän olisi viimeksi työskennellyt siellä; asuinpaikan laitos antaa tällaiset etuudet omalla kustannuksellaan. Kuitenkin jos tällainen työntekijä on saanut oikeuden etuuksiin sen jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen kustannuksella, jonka lainsäädännön alainen hän viimeksi oli, hän saa etuudet 69 artiklan säännösten mukaan. Etuuksien saaminen sen valtion lainsäädännön mukaan, jossa hän asuu, keskeytetään siksi ajaksi, jona työtön voi 69 artiklan säännösten mukaan hakea etuuksia sen lainsäädännön mukaan, jonka alainen hän viimeksi oli.

2. Työtön ei saa hakea etuuksia sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jonka alueella hän asuu, siltä ajalta, jolta hänellä on oikeus etuuksiin 1 kohdan a alakohdan i alakohdan tai b alakohdan i alakohdan säännösten mukaan.

7 LUKU

PERHE-ETUUDET JA PERHEAVUSTUKSET

1 jakso

Työntekijöiden ja työttömien etuuksia koskeva yhteinen säännös

72 artikla

Työskentelykausien yhteenlaskeminen

Jos jäsenvaltion lainsäädännössä edellytetään etuuksia koskevan oikeuden saamiseksi, että työskentelykaudet ovat täyttyneet, tämän valtion toimivaltainen laitos ottaa huomioon tarpeellisessa määrin työskentelykaudet, jotka ovat täyttyneet toisen jäsenvaltion alueella, niin kuin ne olisivat sen soveltaman lainsäädännön mukaan täyttyneitä kausia.

2 jakso

Työntekijät ja työttömät, joiden perheenjäsenet asuvat muussa jäsenvaltiossa kuin toimivaltaisessa valtiossa

73 artikla

Työntekijät

1. Työntekijällä, joka on muun jäsenvaltion kuin Ranskan lainsäädännön alainen, on toisessa jäsenvaltiossa asuvien perheenjäsentensä osalta oikeus perhe-etuuksiin,

joista säädetään ensiksi mainitun jäsenvaltion lainsäädännössä, niin kuin he asuisivat tässä valtiossa.

2. Työntekijällä, joka on Ranskan lainsäädännön alainen, on muussa jäsenvaltiossa kuin Ranskassa asuvien perheenjäsentensä osalta oikeus perheavustuksiin, joista säädetään sen valtion lainsäädännössä, jossa nämä perheenjäsenet asuvat; hänen on täytettävä työskentelyä koskevat edellytykset, joita Ranskan lainsäädännössä edellytetään etuuksia koskevan oikeuden saavuttamiseksi.

3. Työntekijällä, joka on Ranskan lainsäädännön alainen 14 artiklan 1 kohdan säännösten mukaisesti, on niiden perheenjäsenten osalta, jotka seuraavat hänen mukanaan sen jäsenvaltion alueelle, jossa hän työskentelee, kuitenkin oikeus liitteessä V määriteltyihin perhe-etuuksiin.

74 artikla

Työttömät

1. Työttömällä, joka saa työttömyysetuuksia muun jäsenvaltion kuin Ranskan lainsäädännön mukaan, on toisessa jäsenvaltiossa asuvien perheenjäsentensä osalta oikeus perhe-etuuksiin, joista säädetään ensiksi mainitun jäsenvaltion lainsäädännössä, niin kuin he asuisivat tässä valtiossa.

2. Työttömällä, joka saa työttömyysetuuksia Ranskan lainsäädännön mukaan, on muussa jäsenvaltiossa kuin Ranskassa asuvien perheenjäsentensä osalta oikeus perheavustuksiin, joista säädetään sen valtion lainsäädännössä, jossa nämä perheenjäsenet asuvat.

75 artikla

Etuuksien ja korvausten suorittaminen

1. a) Perhe-etuuksia annetaan 73 artiklan 1 ja 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa sen valtion toimivaltaisesta laitoksesta, jonka lainsäädännön alainen työntekijä on, ja 74 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa sen valtion toimivaltaisesta laitoksesta, jonka lainsäädännön mukaan työtön saa työttömyysetuuksia. Ne annetaan tällaisten laitosten soveltamien säännösten mukaan riippumatta siitä, asuuko tai oleskeleeko luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jolle sellaisia etuuksia maksetaan, toimivaltaisen jäsenvaltion tai toisen jäsenvaltion alueella.

b) kuitenkin jos henkilö, jolle annettaisiin perhe-etuuksia perheenjäsentensä ylläpitoa varten, ei käytä niitä, toimivaltainen laitos vapautuu laillisista velvollisuuksistaan antamalla sanottuja etuuksia luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle, joka tosiasiallisesti huolehtii perheenjäsenistä, heidän asuinpaikkansa laitoksen toimiston tai heidän asuinvaltionsa toimivaltaisen viranomaisen tätä tarkoitusta varten nimenneen laitoksen tai toimielimen pyynnöstä ja kautta.

c) kaksi jäsenvaltiota tai useampi jäsenvaltio voivat sopia 8 artiklan säännösten mukaisesti, että toimivaltainen laitos antaa yhden tai useamman tällaisen valtion lainsäädännön mukaiset perhe-etuudet luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle, joka tosiasiallisesti huolehtii perheenjäsenistä, joko suoraan tai heidän asuinpaikkansa laitoksen toimiston kautta.

2. a) Perheavustuksia annetaan 73 artiklan 2 kohdassa ja 74 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa perheenjäsenten asuinpaikan laitoksen toimistosta sen soveltaman lainsäädännön säännösten mukaan;

b) Kuitenkin jos tämän lainsäädännön mukaisesti perheavustuksia on annettava työntekijälle, edellisessä alakohdassa tarkoitettu laitos maksaa nämä avustukset luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle, joka tosiasiallisesti huolehtii perheenjäsenistä, näiden asuinpaikkaan tai, jos on aihetta, näille suoraan;

c) toimivaltainen laitos korvaa annettujen avustusten kokonaismäärän edellisten alakohtien säännösten mukaan. Korvaukset määrätään ja suoritetaan 97 artiklassa tarkoitetussa täytäntöönpanoasetuksessa säädettyjen menettelyjen mukaan.

76 artikla

Ensisijaisuussäännöt tapauksessa, jossa 73 ja 74 artiklan säännösten mukaiset ja perheenjäsenten asuinvaltiossa harjoitetun ammatin perusteella saadut oikeudet perhe-etuuksiin tai perheavustuksiin ovat päällekkäisiä

Oikeus 73 ja 74 artiklan säännösten mukaisiin perhe-etuuksiin tai perheavustuksiin keskeytetään, jos ammatin harjoittamisen perusteella voidaan perhe-etuuksia tai per-

heavustuksia suorittaa myös sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, jonka alueella perheenjäsenet asuvat.

8 LUKU

ETUUDET ELÄKELÄISTEN HUOLLETTAVILLE LAPSILLE JA ORVOILLE

77 artikla

Eläkeläisten huollettavat lapset

1. Ilmaisulla "etuudet" tarkoitetaan tässä artiklassa perheavustuksia henkilöille, jotka saavat vanhuus-, työkyvyttömyys- tai tapaturma- tai ammattitautieläkettä ja tällaisiin eläkkeisiin maksettavia korotuksia tai lisiä tällaisten eläkeläisten lasten suhteen, poikkeuksena lisät, jotka myönnetään työtapaturma- ja ammattitautivakuutusjärjestelmistä.

2. Etuudet myönnetään seuraavien sääntöjen mukaisesti riippumatta jäsenvaltiosta, jonka alueella eläkeläinen tai lapset asuvat:

a) eläkeläiselle, joka saa eläkettä vain yhden jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, joka on vastuussa eläkkeestä;

b) eläkeläiselle, joka saa eläkettä useamman kuin yhden jäsenvaltion lainsäädännön mukaan:

i) sen valtion lainsäädännön mukaisesti, jonka alueella hän asuu, edellyttäen, että tarvittaessa huomioon ottaen 79 artiklan 1 kohdan a alakohdan säännökset oikeus yhteen 1 kohdassa tarkoitetuista etuuksista on saavutettu tämän valtion lainsäädännön mukaan; tai

ii) muissa tapauksissa sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, jonka alainen hän on ollut pisimmän ajan, edellyttäen, että tarvittaessa huomioon ottaen 79 artiklan 1 kohdan a alakohdan säännökset, oikeus yhteen 1 kohdassa tarkoitetuista etuuksista on saavutettu tämän lainsäädännön mukaan; jos mitään oikeutta etuuteen ei ole saavutettu tämän lainsäädännön mukaan, edellytykset tällaisen oikeuden saamiseksi muiden kysymyksessä olevien jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen mukaan tutkitaan alenevassa järjestyksessä sellaisten vakuutuskausien pituuden mukaan, jotka ovat täyttyneet näiden jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaisesti.

78 artikla

Orvot

1. Ilmaisulla "etuudet" tarkoitetaan tässä artiklassa perheavustuksia ja tietyissä tapauksissa lisä- tai erityisavustuksia orvoille sekä orvon eläkkeitä paitsi niitä, jotka myönnetään työtapaturma- ja ammattitautivakuutusjärjestelmistä.

2. Orvon etuudet myönnetään seuraavien sääntöjen mukaisesti riippumatta jäsenvaltiosta, jonka alueella orpo tai hänestä tosiasiallisesti huolehtiva luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö asuu;

a) sellaisen kuolleen työntekijän orvolle, joka on vain yhden jäsenvaltion lainsäädännön alainen, tämän valtion lainsäädännön mukaisesti;

b) sellaisen kuolleen työntekijän orvolle, joka on usean jäsenvaltion lainsäädännön alainen;

i) sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, jonka alueella orpo asuu, edellyttäen, että ottaen tarvittaessa huomioon 79 artiklan 1 kohdan a alakohdan säännökset oikeus yhteen 1 kohdassa tarkoitetuista etuuksista on saavutettu tämän valtion lainsäädännön mukaan; tai

ii) muissa tapauksissa sen valtion lainsäädännön mukaisesti, jonka alainen vainaja oli pisimmän ajan, edellyttäen, että ottaen tarvittaessa huomioon 79 artiklan 1 kohdan a alakohdan säännökset oikeus yhteen 1 kohdassa tarkoitetuista etuuksista on saavutettu tämän lainsäädännön mukaan; jos mitään oikeutta ei ole saavutettu tämän lainsäädännön mukaan, edellytykset tällaisen oikeuden saavuttamiselle muiden jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen mukaan tutkitaan alenevassa järjestyksessä sellaisten vakuutuskausien pituuden mukaan, jotka ovat täyttyneet näiden jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaisesti.

Kuitenkin sen jäsenvaltion lainsäädäntö, jota sovelletaan 77 artiklassa tarkoitettujen etuuksien suorittamiseen eläkeläisen lapselle, jää sovellettavaksi mainitun eläkeläisen kuoleman jälkeen hänen orvoilleen suoritettavien etuuksien suorittamisen osalta.

79 artikla

Eläkeläisten huollettavien lapsien ja orpojen etuuksia koskevia yhteisiä säännöksiä

1. Edellä 77 ja 78 artiklassa tarkoitetut etuudet annetaan sen lainsäädännön mukaisesti, joka määräytyy noiden artiklojen säännöksiä soveltamalla, laitoksesta, joka on vastuussa tämän lainsäädännön soveltamisesta, ja sen kustannuksella, niin kuin eläkeläiseen tai vainajaan olisi sovellettu vain toimivaltaisen valtion lainsäädäntöä.

Kuitenkin:

a) jos tämän lainsäädännön mukaisesti edellytetään, että etuuksia koskevan oikeuden saaminen, säilyttäminen tai takaisinsaaminen riippuu vakuutus- tai työskentelykausien pituudesta, tällainen pituus määrätään ottaen tarvittaessa huomioon 45 artiklan säännökset tai 72 artiklan säännökset;

b) jos tämän lainsäädännön mukaan edellytetään, että etuuksien määrä on laskettava eläkkeen määrän perusteella tai että se riippuu vakuutuskausien pituudesta, näiden etuuksien määrä lasketaan teoreettisen määrän perusteella, joka määrätään 46 artiklan 2 kohdan säännösten mukaisesti.

2. Tapauksessa, jossa 77 artiklan 2 kohdan b alakohdan ii alakohdassa ja 78 artiklan 2 kohdan b alakohdan ii alakohdassa vahvistettujen sääntöjen soveltamisesta seuraisi, että useampi jäsenvaltio olisi toimivaltainen kausien pituuden ollessa sama, 77 tai 78 artiklassa tarkoitetut etuudet myönnetään kussakin tapauksessa sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, jota eläkeläiseen tai vainajaan viimeksi sovellettiin.

3. Oikeus etuuksiin 2 kohdan ja 77 ja 78 artiklan säännösten perusteella keskeytetään, jos lapset saavat oikeuden perhe-etuuksiin tai perheavustuksiin jäsenvaltion lainsäädännön mukaan ammatillisen tai kaupallisen toiminnan harjoittamisen vuoksi. Tällaisessa tapauksessa niitä, joiden etua asia koskee, pidetään työntekijän perheenjäseninä.

IV OSASTO

SIIRTOTYÖLÄISTEN SOSIAALITURVAN HALLINTOTOIMIKUNTA

80 artikla

Kokoonpano ja toiminta

1. Euroopan yhteisöjen komission yhteyteen perustetaan siirtotyöläisten sosiaaliturvan hallintotoimikunta, jäljempänä "hallintotoimikunta", jossa on jäsenvaltioiden hallitusten edustajat tarvittaessa asiaa tuntevien neuvonantajien avustamana. Euroopan yhteisöjen komission edustaja osallistuu hallintotoimikunnan kokouksiin neuvoa-antavassa ominaisuudessa.

2. Hallintotoimikuntaa avustaa teknisissä kysymyksissä Kansainvälinen työjärjestö, Euroopan talousyhteisön ja Kansainvälisen työjärjestön välillä tätä varten tehtyjen sopimusten mukaisesti.

3. Hallintotoimikunnan jäsenet sopivat yhdessä toimikunnan säännöistä.

Jäljempänä 81 artiklan a alakohdassa tarkoitetut tulkintakysymyksiä koskevat päätökset tehdään yksimielisesti. Päätökset on julkistettava tarvittavalla tavalla.

4. Euroopan yhteisöjen komissio huolehtii hallintotoimikunnan sihteeristötehtävistä.

81 artikla

Hallintotoimikunnan tehtävät

Hallintotoimikunnan tehtävänä on:

a) käsitellä kaikkia hallinnollisia kysymyksiä ja tulkintakysymyksiä, jotka johtuvat tämän asetuksen ja myöhempien asetusten säännöksistä tai mistä tahansa sopimuksesta, joka on tehty näiden alalta, tämän rajoittamatta kyseisten viranomaisten, laitosten tai henkilöiden oikeutta turvautua kansallisessa lainsäädännössä, tässä asetuksessa ja perustamissopimuksessa säädettyyn tai määrättyyn menettelyyn tai tuomiovaltaan;

b) huolehtia jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten, laitosten ja tuomioistuimien pyynnöstä tämän

asetuksen soveltamiseen liittyvien kaikkien asiakirjojen kääntämisestä sekä erityisesti sellaisten hakemusten kääntämisestä, joita ovat toimittaneet henkilöt, joilla saattaa olla oikeus etuuksiin tämän asetuksen säännösten mukaan;

c) edistää ja kehittää jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä sosiaaliturva-asioissa, erityisesti kun kysymyksessä on yhteisten etujen mukaiset terveydelliset ja sosiaaliset toimenpiteet;

d) edistää ja kehittää jäsenvaltioiden yhteistyötä tavoitteena jouduttaa, ottaen huomioon hallinnollisissa johtamistekniikoissa tapahtunut kehitys, etuuksien myöntämistä, erityisesti niiden etuuksien myöntämistä, jotka on maksettava tämän asetuksen työkyvyttömyyttä, vanhuutta ja kuolemaa (eläkkeet) koskevien säännösten mukaisesti;

e) kerätä tilitystä laadittaessa huomioon otettavat tiedot jäsenvaltioiden laitoksille syntyneistä tämän asetuksen säännösten mukaisista kustannuksista ja hyväksyä sanottujen vakuutuslaitosten välinen vuosittainen tilitys;

f) ryhtyä kaikkiin muihin toimiin, jotka ovat sen toimivallassa tämän asetuksen ja myöhempien asetusten säännösten tai minkä tahansa niiden mukaisesti tehdyn sopimuksen määräysten mukaan;

g) tehdä ehdotuksia Euroopan talousyhteisön komissiolle muiden asetusten valmistelemiseksi ja tämän asetuksen ja muiden asetusten uudistamiseksi.

V OSASTO

SIIRTOTYÖLÄISTEN SOSIAALITURVAN NEUVOA-ANTAVA KOMITEA

82 artikla

Perustaminen, kokoonpano ja toiminta

1. Perustetaan siirtotyöläisten sosiaaliturvan neuvoa-antava komitea, jäljempänä "neuvoa-antava komitea", jossa on 60 jäsentä kaikista jäsenvaltioista:

a) kaksi hallituksen edustajaa, joista ainakin toisen on oltava hallintotoimikunnan jäsen;

b) kaksi työntekijäjärjestöjen edustajaa;

c) kaksi työnantajajärjestöjen edustajaa.

Kutakin edellä mainittua ryhmää varten nimitetään varajäsen jokaisesta jäsenvaltiosta.

2. Neuvoa-antavan komitean jäsenet ja heidän varajäsenensä nimittää neuvosto, joka pyrkii työntekijäjärjestöjen ja työnantajajärjestöjen edustajia valitessaan saamaan komiteaan tasapuolisen edustuksen niiltä eri aloilta, joiden edusta on kysymys.

Neuvosto julkaisee luettelon jäsenistä ja heidän varajäsenistään *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.*

3. Jäsenten ja heidän varajäsentensä toimikausi on kaksi vuotta. Heidät voidaan nimittää uudelleen. Heidän toimikautensa päätyttyä jäsenet ja varajäsenet hoitavat tehtäviään kunnes heidän tilalleen on nimitetty uudet henkilöt tai heidät on nimitetty uudelleen.

4. Neuvoa-antavan komitean puheenjohtajana toimii komission jäsen tai hänen edustajansa. Puheenjohtaja ei osallistu äänestyksiin.

5. Neuvoa-antava komitea kokoontuu joka vuosi vähintään kerran. Sen kutsuu koolle puheenjohtaja joko omasta aloitteestaan tai kirjallisesta hakemuksesta, jonka on tehnyt vähintään kolmasosa jäsenistä. Tällaiseen hakemukseen on sisällyttävä täsmällinen ehdotus asialistaksi.

6. Puheenjohtajansa ehdotuksesta neuvoa-antava komitea voi poikkeuksellisesti päättää kuulla keitä tahansa sellaisia henkilöitä tai järjestöjen edustajia, joilla on laaja kokemus sosiaaliturva-asioista. Lisäksi komitea saa teknistä apua Kansainväliseltä työjärjestöltä samoin edellytyksin kuin hallinto toimikunta sen sopimuksen mukai-

sesti, joka on tehty Euroopan talousyhteisön ja Kansainvälisen työjärjestön välillä.

7. Neuvoa-antavan komitean lausunnot ja ehdotukset on perusteltava. Niistä päätetään ehdottomalla enemmistöllä annetuista äänistä.

Komitea laatii enemmistöpäätöksellä työjärjestyksensä, jonka neuvosto hyväksyy komission lausunnon perusteella.

8. Euroopan yhteisöjen komissio huolehtii neuvoa-antavan komitean sihteeristötehtävistä.

83 artikla

Neuvoa-antavan komitean tehtävät

Neuvoa-antavan komitean toimivaltaan kuuluu Euroopan yhteisöjen komission tai hallintotoimikunnan pyynnöstä tai omasta aloitteestaan:

a) tarkastella yleisiä kysymyksiä tai periaatteellisia kysymyksiä ja ongelmia, jotka johtuvat perustamissopimuksen 51 artiklan määräysten mukaisesti annettujen asetusten soveltamisesta;

b) laatia lausuntoja hallintotoimikunnalle ja ehdotuksia asetusten muuttamiseksi.

VI OSASTO

ERINÄISIÄ SÄÄNNÖKSIÄ

84 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten yhteistyö

1. Jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset toimittavat toisilleen kaikkea tietoa, joka koskee:

a) tämän asetuksen täytäntöön panemiseksi toteutettuja toimenpiteitä;

b) sellaisia muutoksia jäsenvaltioiden lainsäädäntöön, jotka saattavat vaikuttaa tämän asetuksen täytäntöönpanoon.

2. Tämän asetuksen täytäntöön panemiseksi jäsenvaltioiden viranomaiset ja laitokset antavat apuaan niin kuin ne panisivat täytäntöön oman valtionsa lainsäädäntöä. Mainittujen viranomaisten ja laitosten antama hallinnollinen apu on pääsääntöisesti maksutonta. Kuitenkin jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat sopia, että tietyt kustannukset korvataan.

3. Jäsenvaltioiden viranomaiset ja laitokset voivat tätä asetusta täytäntöön pantaessa olla suoraan yhteydessä toisiinsa ja niihin, joiden etua asia koskee, tai heidän edustajiinsa.

4. Jäsenvaltion viranomaiset, laitokset ja tuomioistuimet eivät saa jättää tutkimatta niille toimitettuja hakemuksia tai muita asiakirjoja sillä perusteella, että ne on kirjoitettu toisen jäsenvaltion virallisella kielellä. Niiden on tarpeen mukaan nojauduttava 81 artiklan b alakohdan säännöksiin.

85 artikla

Veroista vapauttaminen tai niiden alentaminen — Oikeaksi todistamisesta vapauttaminen

1. Kaikki jäsenvaltion lainsäädännössä säädetyt vapautukset veroista, leimaveroista, notariaatti- tai rekisteröintimaksuista tai niiden alentaminen tämän valtion lain säädännön soveltamiseksi tarvittavien todistusten tai asiakirjojen osalta, on ulotettava samanlaisiin asiakirjoihin, jotka vaaditaan toisen jäsenvaltion lainsäädännön tai tämän asetuksen soveltamiseksi.

2. Selvitykset, asiakirjat ja todistukset, joita vaaditaan tämän asetuksen soveltamiseksi, vapautetaan velvoitteesta, jonka mukaan diplomaattisten tai konsuliviranomaisten on todistettava ne oikeaksi.

86 artikla

Hakemukset, ilmoitukset tai valitukset, jotka on toimitettu muun jäsenvaltion kuin toimivaltaisen valtion viranomaiselle, laitokselle tai tuomioistuimelle

Hakemukset, ilmoitukset tai valitukset, jotka on toimitettava jäsenvaltion lainsäädännön vaatimusten mukaan tietyssä ajassa tämän valtion viranomaiselle, laitokselle tai tuomioistuimelle, katsotaan jätetyksi määräajan kuluessa, jos ne on toimitettu samassa ajassa toisen jäsenvaltion vastaavalle viranomaiselle, laitokselle tai tuomioistuimelle. Tällaisessa tapauksessa viranomainen, laitos tai tuomioistuin, joka vastaanottaa hakemuksen, ilmoituksen

tai valituksen, toimittaa sen viipymättä ensiksi mainitun valtion toimivaltaiselle viranomaiselle, laitokselle tai tuomioistuimelle joko suoraan tai kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten kautta. Päivämäärä, jona tällaiset hakemukset, ilmoitukset tai valitukset on toimitettu toisen valtion viranomaiselle, laitokselle tai tuomioistuimelle, katsotaan päivämääräksi, jolloin ne on toimitettu toimivaltaiselle viranomaiselle, laitokselle tai tuomioistuimelle.

87 artikla

Lääkärintarkastukset

1. Jäsenvaltion lainsäädännön mukaan edellytetyt lääkärintarkastukset voi tehdä toimivaltaisen laitoksen pyynnöstä toisen jäsenvaltion alueella sen henkilön oleskelu- tai asuinpaikan laitos, jolla on oikeus etuuksiin, edellytyksin, joista on säädetty 97 artiklassa tarkoitetussa täytäntöönpanoasetuksessa tai, jos tällaisia ei ole, edellytyksin, joista on sovittu kyseisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä.

2. Lääkärintarkastukset, jotka tehdään 1 kohdassa säädetyin edellytyksin, katsotaan tehdyiksi toimivaltaisen valtion alueella.

88 artikla

Jäsenvaltiosta toiseen tämän asetuksen perusteella maksettavien rahasummien siirtäminen

Jollei perustamissopimuksen 106 artiklan määräyksistä muuta johdu, rahansiirrot, jotka tehdään tämän asetuksen mukaisesti, toteutetaan kyseisten valtioiden välillä siirron ajankohtana voimassa olevien asiaan kuuluvien sopimusten mukaisesti. Jollei sellaisia sopimuksia kahden jäsenvaltion välillä ole voimassa, sanottujen valtioiden toimivaltaiset viranomaiset tai kansainvälisistä maksusuorituksista vastuussa olevat viranomaiset määräävät keskinäisellä sopimuksella tarvittavista toimenpiteistä tällaisten siirtojen suorittamiseksi.

89 artikla

Erityismääräykset tiettyjen lainsäädäntöjen täytäntöön panemiseksi

Erityismääräykset tiettyjen jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen täytäntöön panemiseksi ovat liitteessä V.

90 artikla

Tämän asetuksen voimaantulon jälkeen käyttöön otetut asumisavustukset ja perhe-etuudet

Asumisavustukset ja Luxemburgin osalta perhe-etuudet, jotka väestötieteellisistä syistä otetaan käyttöön 1 päivän lokakuuta 1972 jälkeen, ei myönnetä henkilöille, jotka asuvat muun kuin toimivaltaisen jäsenvaltion alueella.

91 artikla

Sellaisilta työnantajilta tai yrityksiltä perittävät maksut, jotka eivät ole sijoittautuneet toimivaltaiseen valtioon

Työnantaja ei ole velvollinen maksamaan korotettuja maksuja sen vuoksi, että hänen kotipaikkansa tai yrityksen kotipaikka on muun jäsenvaltion kuin toimivaltaisen jäsenvaltion alueella.

92 artikla

Maksujen periminen

1. Jäsenvaltion laitokselle maksettavat maksut voidaan periä toisen jäsenvaltion alueella viimeksi mainitun valtion vastaavalle laitokselle maksettavien maksujen perimisessä noudatettavien hallinnollisten menettelyjen ja sovellettavien takuiden ja etuoikeuksien mukaisesti.

2. Yksityiskohtaiset säännökset 1 kohdan säännösten täytäntöön panemiseksi annetaan tarvittaessa 97 artiklassa tarkoitetussa täytäntöönpanoasetuksessa tai jäsenvaltioiden välisellä sopimuksella. Tällainen täytäntöönpanomenettely voi myös kattaa maksun pakkoperintämenettelyn.

93 artikla

Etuuksista vastuussa olevien vakuutuslaitosten oikeudet vastuussa olevia kolmansia osapuolia kohtaan

1. Jos henkilö saa etuuksia jäsenvaltion lainsäädännön mukaan tapaturmasta, joka oli seurausta toisen valtion alueella sattuneesta tapahtumasta, kaikki etuuksista vas-

tuussa olevan laitoksen oikeudet kolmatta osapuolta vastaan, joka joutuu suorittamaan korvausta tapaturmasta, määrätään seuraavien sääntöjen mukaisesti:

a) jos etuuksista vastuussa oleva laitos sai sen soveltaman lainsäädännön perusteella oikeudet, jotka etuuden saajalla on kolmatta osapuolta vastaan, tällainen takautumisoikeus tunnustetaan kaikissa jäsenvaltioissa;

b) jos mainitulla laitoksella on välittömiä oikeuksia kolmatta osapuolta vastaan, kaikki jäsenvaltiot tunnustavat tällaiset oikeudet.

2. Jos henkilö saa etuuksia jäsenvaltion lainsäädännön mukaan toisen jäsenvaltion alueella sattuneesta tapaturmasta, mainitun lainsäädännön säännöksiä, jotka määrittävät, missä tapauksissa työnantajat tai heidän palveluksessaan olevat henkilöt vapautuvat vahingonkorvausvastuusta, sovelletaan mainittuun henkilöön tai toimivaltaiseen laitokseen.

Edellä 1 kohdan säännöksiä sovelletaan myös etuudesta vastuussa olevan laitoksen kaikkiin oikeuksiin työnantajaan tai hänen palveluksessaan oleviin henkilöihin nähden niissä tapauksissa, joissa heitä ei ole vapautettu vastuusta.

VII OSASTO

SIIRTYMÄ JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

94 artikla

Erinäisiä säännöksiä

1. Tämän asetuksen mukaan ei saavuteta oikeuksia sen voimaantuloa edeltävältä ajalta.

2. Kaikki vakuutuskaudet ja tapauksesta riippuen kaikki työskentely- tai asumiskaudet, jotka on täytetty jäsenvaltion lainsäädännön mukaan ennen tämän asetuksen voimaantuloa, otetaan huomioon määrättäessä saavutettuja oikeuksia tämän asetuksen säännösten mukaisesti.

3. Jollei 1 kohdan säännöksistä muuta johdu, oikeus saavutetaan tämän asetuksen mukaan, vaikka se liittyy tapahtumaan, joka on sattunut ennen tämän asetuksen voimaantuloa.

4. Kaikki etuudet, joita ei ollut myönnetty tai joiden suorittaminen oli keskeytetty asianomaisen henkilön kansalaisuuden tai asuinpaikan vuoksi, myönnetään tai palautetaan asianomaisen henkilön hakemuksesta tämän asetuksen voimaantulosta alkaen edellyttäen, että aiemmin määrätyt oikeudet eivät johtaneet kertasuoritukseen.

5. Sellaisen henkilön oikeuksia, jolle myönnettiin eläke ennen tämän asetuksen voimaantuloa, voidaan asianomaisen henkilön hakemuksesta muuttaa ottaen huomioon tämän asetuksen säännökset. Tätä säännöstä sovelletaan myös muihin 78 artiklassa tarkoitettuihin etuuksiin.

6. Jos 4 tai 5 kohdassa tarkoitettu hakemus tehdään kahden vuoden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta, asetuksen mukaan saavutetut oikeudet tulevat voimaan siitä alkaen, eikä jäsenvaltion oikeuksien menettämistä tai rajoittamista koskevia säännöksiä sovelleta henkilöön, jonka etua asia koskee.

7. Jos 4 tai 5 kohdassa tarkoitettu hakemus tehdään sen jälkeen, kun kaksi vuotta on kulunut tämän asetuksen voimaantulosta, oikeudet, joita ei ole lakkautettu tai jotka eivät ole aikaan sidottuja, tulevat voimaan sinä päivänä, jona hakemus tehtiin, paitsi jos jäsenvaltion lainsäädännön soveltaminen on asianomaiselle edullisempaa.

8. Sklerogeenisen pneumokonioosin kohdalla 57 artiklan 3 kohdan c alakohdan säännöksiä sovelletaan rahaetuuksiin sellaisen ammattitaudin osalta, jonka kustannuksia ei voida jakaa niiden laitosten kesken, joita asia koskee, ennen tämän asetuksen voimaantuloa, sen vuoksi ettei laitosten kesken ole tehty sopimusta.

9. Edellä 73 artiklan 2 kohdan säännösten soveltamisesta ei voi olla seurauksena niiden oikeuksien vähentyminen, joita henkilö saa tämän asetuksen voimaantulopäivänä. Sellaisen henkilön osalta, joka tuona päivänä saa edullisempia etuuksia Ranskan kanssa tehtyjen kahdenvälisten sopimusten perusteella, näiden sopimusten soveltamista jatketaan hänen osaltaan niin kauan kuin hän on Ranskan lainsäädännön alainen. Huomioon ei oteta keskeytyksiä, jotka kestävät vähemmän kuin yhden kuukauden, eikä työttömyys- ja sairauskausia. Näiden säännösten täytäntöönpanomenettely vahvistetaan 97 artiklassa tarkoitetussa täytäntöönpanoasetuksessa.

95 artikla

Tämän asetuksen liitteet

Yhden tai useamman sellaisen jäsenvaltion hakemuksesta, jota asia koskee, ja sen jälkeen kun hallintotoimikunta on antanut lausuntonsa, tämän asetuksen liitteitä voidaan muuttaa neuvoston asetuksella, jonka se on antanut komission ehhdotuksesta.

96 artikla

Tiedoksi antaminen tiettyjen määräysten mukaisesti

1. Edellä 1 artiklan j alakohdassa, 5 artiklassa ja 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut tiedoksiannot osoitetaan Euroopan yhteisöjen neuvoston puheenjohtajalle. Niissä on mainittava kysymyksessä olevien lakien ja järjestelmien voimaantulopäivä tai 1 artiklan j alakohdassa tarkoitettujen tiedoksiantojen osalta päivä, josta alkaen tätä asetusta sovelletaan jäsenvaltioiden ilmoituksissa mainittuihin järjestelmiin.

2. Edellä 1 kohdan määräysten mukaisesti vastaanotetut tiedoksiannot julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.*

97 artikla

Täytäntöönpanoasetus

Tämän asetuksen täytäntöön panemisessa noudatettavat menettelyt vahvistetaan toisessa asetuksessa.

98 artikla

Perhe-etuuksien maksamisen uusi tutkimus

Neuvosto tutkii kokonaisuudessaan uudelleen 1 päivään tammikuuta 1973 mennessä komission ehdotuksesta perhe-etuuksien maksamisen perheenjäsenille, jotka eivät asu toimivaltaisessa valtiossa, jotta saataisiin yhtenäinen ratkaisu kaikkia jäsenvaltioita varten.

99 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan seitsemännen kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun 97 artiklassa tarkoitettu täytäntöönpanosasetus on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.* Näillä asetuksilla kumotaan seuraavat asetukset:

— siirtotyöläisten sosiaaliturvasta annettu neuvoston asetus N:o 3,

— asetuksen N:o 3 täytäntöön panemisesta ja sen säännösten täydentämisestä annettu neuvoston asetus N:o 4, ja[1]

— rajatyöntekijöiden sosiaaliturvasta 2 päivänä huhtikuuta 1963 annettu neuvoston asetus N:o 36/63/ETY[2].

Kuitenkin 82 ja 83 artiklan neuvoa-antavaa komiteaa koskevia säännöksiä sovelletaan siitä päivästä alkaen, jolloin 97 artiklassa tarkoitettu täytäntöönpanoasetus julkaistaan.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Luxemburgissa 14 päivänä kesäkuuta 1971.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

M. COINTAT

---

[1] EYVL N:o 30, 16.12.1958, s. 597/58

[2] EYVL N:o 62, 20.4.1963, s. 1314/63

LIITE I

(Asetuksen 1 artiklan u kohta)

Erityiset synnytysavustukset, jotka on suljettu asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle 1 artiklan u kohdan nojalla

A. BELGIA

Synnytysavustus.

B. SAKSA

Ei mitään.

C. RANSKA

a) Synnytystä edeltävät avustukset.

b) Sosiaaliturvalain äitiysavustukset.

D. ITALIA

Ei mitään.

E. LUXEMBURG

Synnytysavustukset.

F. ALANKOMAAT

Ei mitään.

LIITE II

(Asetuksen 7 artiklan 2 kohdan c alakohta ja 3 artiklan 3 kohta)

Sellaisten sosiaaliturvasopimusten määräykset, jotka jäävät sovellettaviksi sen estämättä, mitä asetuksen 6 artiklassa säädetään — Sellaisten sosiaaliturvasopimusten määräykset, joita ei sovelleta kaikkiin henkilöihin, joihin asetusta sovelletaan

YLEISET HUOMAUTUKSET

1. Niiltä osin kuin tämän liitteen määräykset sisältävät viittauksia muiden sopimusten määräyksiin, nämä viittaukset korvataan viittauksilla tämän asetuksen vastaaviin säännöksiin, jollei kysymyksessä olevien sopimusten määräyksiä ole lueteltu tässä liitteessä.

2. Sellaisessa sosiaaliturvasopimuksessa olevaa irtisanomislauseketta, jonka jotkut määräykset on lueteltu tässä liitteessä, sovelletaan edelleen noiden määräysten osalta.

A

Sosiaaliturvasopimusten määräykset, jotka jäävät sovellettaviksi sen estämättä, mitä asetuksen 6 artiklassa säädetään

(asetuksen 7 artiklan 2 kohdan c alakohta)

1. BELGIA — SAKSA

a) Yleiseen sopimukseen 7 päivältä joulukuuta 1957 liittyvä päätöspöytäkirja samalta päivältä, 3 ja 4 artikla sellaisina kuin ne ovat lisäpöytäkirjassa 10 päivältä marraskuuta 1960;

b) Yleiseen sopimukseen 7 päivältä joulukuuta 1957 liittyvä lisäsopimus N:o 3 samalta päivältä sellaisena kuin se on lisäpöytäkirjassa 10 päivältä marraskuuta 1960 (eläkkeiden maksaminen ajalta ennen yleisen sopimuksen voimaantuloa).

2. BELGIA — RANSKA

a) Yleiseen sopimukseen 17 päivältä tammikuuta 1948 liittyvä lisäsopimus samalta päivältä, 13, 16 ja 23 artikla (työntekijät kaivoksissa ja vastaavissa yrityksissä).

b) Kirjeenvaihto 27 päivältä helmikuuta 1953 (17 päivänä tammikuuta 1948 tehdyn yleisen sopimuksen 4 artiklan 2 kohdan soveltaminen).

c) Kirjeenvaihto 29 päivältä heinäkuuta 1953 vanhojen työntekijöiden avustuksista.

3. BELGIA — ITALIA

Sopimus 30 päivältä huhtikuuta 1948, 29 artikla.

4. BELGIA — LUXEMBURG

Sopimus 16 päivältä marraskuuta 1959, 3, 4, 5, 6 ja 7 artikla sellaisina kuin ne ovat sopimuksessa 12 päivältä helmikuuta 1964 (rajatyöntekijät).

5. BELGIA — ALANKOMAAT

Ei mitään.

6. SAKSA — RANSKA

a) Yleinen sopimus 10 päivältä heinäkuuta 1950, 11 artiklan 1 kohta, 16 artikla (toinen kohta) ja 19 artikla;

b) Yleiseen sopimukseen 10 päivältä heinäkuuta 1950 liittyvä lisäsopimus N:o 1 samalta päivältä, 9 artikla (työntekijät kaivoksissa ja vastaavissa yrityksissä);

c) Yleiseen sopimukseen 10 päivältä heinäkuuta 1950 liittyvä lisäsopimus N:o 4 samalta päivältä sellaisena kuin se on lisätyssä jaksossa N:o 2 18 päivältä kesäkuuta 1955;

d) Lisätty jakso N:o 2 18 päivältä kesäkuuta 1955, I ja III osasto;

e) Yleiseen sopimukseen 10 päivältä heinäkuuta 1950 liittyvä yleinen pöytäkirja samalta päivältä, 6, 7 ja 8 kohta;

f) Sopimus 20 päivältä joulukuuta 1963, II, III ja IV osasto (sosiaaliturva Saarissa).

7. SAKSA — ITALIA

a) Sopimus 5 päivältä toukokuuta 1953, 3 artiklan 2 kohta, 23 artiklan 2 kohta, 26 artikla ja 36 artiklan 3 kohta (sosiaalivakuutus);

b) Sopimukseen 5 päivältä toukokuuta 1953 liittyvä lisäsopimus 12 päivältä toukokuuta 1953 (eläkkeiden maksaminen ajalta ennen sopimuksen voimaantuloa).

8. SAKSA — LUXEMBURG

Sopimus 11 päivältä heinäkuuta 1959, 4, 5, 6 ja 7 artikla (Saksan ja Luxemburgin välisen kiistan ratkaisu) ja yleissopimus 14 päivältä heinäkuuta 1960, 11 artiklan 2 kohdan b alakohta (sairaus- ja äitiysetuudet henkilöille, jotka ovat valinneet kotivaltion lainsäädännön soveltamisen).

9. SAKSA — ALANKOMAAT

a) Sopimus 29 päivältä maaliskuuta 1951, 3 artiklan 2 kohta.

b) Sopimukseen 29 päivältä maaliskuuta 1951 liittyvä lisäsopimus N:o 4 21 päivältä joulukuuta 1956, 2 ja 3 artikla (hollantilaisten työntekijöiden 13 päivän toukokuuta 1940 ja 1 päivän syyskuuta 1945 välisenä aikana saamien Saksan sosiaalivakuutusjärjestelmän mukaisten oikeuksien järjestäminen).

10. RANSKA — ITALIA

a) Yleinen sopimus 31 päivältä maaliskuuta 1948, 20 ja 24 artikla.

b) Kirjeenvaihto 3 päivältä maaliskuuta 1956 (sairausetuudet maataloudessa työskenteleville kausityöntekijöille).

11. RANSKA — LUXEMBURG

Yleiseen sopimukseen 12 päivältä marraskuuta 1949 liittyvä lisäsopimus samalta päivältä, 11 ja 14 artikla (työntekijät kaivoksissa ja vastaavissa yrityksissä).

12. RANSKA — ALANKOMAAT

Yleiseen sopimukseen 7 päivältä tammikuuta 1950 liittyvä lisäsopimus 1 päivältä kesäkuuta 1954, 11 artikla (työntekijät kaivoksissa ja vastaavissa yrityksissä).

13. ITALIA — LUXEMBURG

Yleinen sopimus 29 päivältä toukokuuta 1951, 18 artiklan 2 kohta ja 24 artikla.

14. ITALIA — ALANKOMAAT

Yleinen sopimus 28 päivältä lokakuuta 1952, 21 artiklan 2 kohta.

15. LUXEMBURG — ALANKOMAAT

Ei mitään.

B

Sopimusmääräykset, joita ei sovelleta kaikkiin henkilöihin, joihin asetusta sovelletaan

(Asetuksen 3 artiklan 3 kohta)

1. BELGIA — SAKSA

a) Yleiseen sopimukseen 7 päivältä joulukuuta 1957 liittyvä päätöspöytäkirja samalta päivältä, 3 ja 4 artikla sellaisina kuin ne ovat lisäpöytäkirjassa 10 päivältä marraskuuta 1960.

b) Yleiseen sopimukseen 7 päivältä joulukuuta 1957 liittyvä lisäsopimus N:o 3 samalta päivältä sellaisena kuin se on lisäpöytäkirjassa 10 päivältä marraskuuta 1960 (eläkkeiden maksaminen ajalta ennen yleisen sopimuksen voimaantuloa).

2. BELGIA — RANSKA

a) Kirjeenvaihto 29 päivältä heinäkuuta 1953 vanhojen työntekijöiden avustuksista;

b) Sopimukseen 17 päivältä tammikuuta 1948 liittyvän, samana päivänä tehdyn lisäsopimuksen 23 artikla (kaivosten ja vastaavien laitosten työntekijät);

c) Kirjeenvaihto 27 päivältä helmikuuta 1953 (17 päivänä tammikuuta 1948 tehdyn yleisen sopimuksen 4 artiklan 2 kohdan soveltaminen).

3. BELGIA — ITALIA

Ei mitään.

4. BELGIA — LUXEMBURG

Ei mitään.

5. BELGIA — ALANKOMAAT

Ei mitään.

6. SAKSA — RANSKA

a) Yleinen sopimus 10 päivältä heinäkuuta 1950, 16 artikla (2 kohta) ja 19 artikla.

b) Yleiseen sopimukseen 10 päivältä heinäkuuta 1950 liittyvä lisäsopimus N:o 4 samalta päivältä sellaisena kuin se on lisätyssä jaksossa N:o 2 18 päivältä kesäkuuta 1955.

c) Lisätty jakso N:o 2 18 päivältä kesäkuuta 1955, I ja III osasto.

d) Yleiseen sopimukseen 10 päivältä heinäkuuta 1950 liittyvä yleinen pöytäkirja samalta päivältä, 6, 7 ja 8 kohta.

e) Sopimus 20 päivältä joulukuuta 1963, II, III ja IV osasto (sosiaaliturva Saarissa).

7. SAKSA — ITALIA

a) Sopimus 5 päivältä toukokuuta 1953, 3 artiklan 2 kohta ja 26 artikla (sosiaalivakuutus).

b) Sopimukseen 5 päivältä toukokuuta 1953 liittyvä lisäsopimus 12 päivältä toukokuuta 1953 (eläkkeiden maksaminen ajalta ennen sopimuksen voimaantuloa).

8. SAKSA — LUXEMBURG

Sopimus 11 päivältä heinäkuuta 1959, 4, 5, 6 ja 7 artikla (Saksan ja Luxemburgin välisen kiistan ratkaisu).

9. SAKSA — ALANKOMAAT

a) Sopimus 29 päivältä maaliskuuta 1951, 3 artiklan 2 kohta.

b) Sopimukseen 29 päivältä maaliskuuta 1951 liittyvä lisäsopimus N:o 4 21 päivältä joulukuuta 1956, 2 ja 3 artikla (hollantilaisten työntekijöiden 13 päivän toukokuuta 1940 ja 1 päivän syyskuuta 1945 välisenä aikana saamien Saksan sosiaalivakuutusjärjestelmän mukaisten oikeuksien järjestäminen).

10. RANSKA — ITALIA

a) Yleinen sopimus 31 päivältä maaliskuuta 1948, 20 ja 24 artikla.

b) Kirjeenvaihto 3 päivältä maaliskuuta 1956 (sairausetuudet maatalousalan kausityöntekijät).

11. RANSKA — LUXEMBURG

Ei mitään.

12. RANSKA — ALANKOMAAT

Ei mitään.

13. ITALIA — LUXEMBURG

Ei mitään.

14. ITALIA — ALANKOMAAT

Ei mitään.

15. LUXEMBURG — ALANKOMAAT

Ei mitään.

LIITE III

(Asetuksen 37 artiklan 2 kohta)

Asetuksen 37 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu lainsäädäntö, jonka mukaan työkyvyttömyysetuuksien määrä on riippumaton vakuutuskausien pituudesta

A. BELGIA

Lainsäädäntö, joka koskee yleistä työkyvyttömyysjärjestelmää, kaivostyöntekijöiden erityistä työkyvyttömyysjärjestelmää ja kauppalaivaston merimiesten erityisjärjestelmää.

B. SAKSA

Ei mitään.

C. RANSKA

Kaikki työkyvyttömyysvakuutusta koskeva lainsäädäntö, paitsi lainsäädäntö, joka koskee kaivostyöntekijöiden sosiaaliturvajärjestelmän työkyvyttömyysvakuutusta.

D. ITALIA

Ei mitään.

E. LUXEMBURG

Ei mitään.

F. ALANKOMAAT

Laki työkyvyttömyysvakuutuksesta 18 päivältä helmikuuta 1966.

LIITE IV

(Asetuksen 40 artiklan 3 kohta)

Jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen vastaavuus työkyvyttömyyden astetta koskevien edellytysten suhteen

BELGIA

Jäsenvaltiot	Jäsenvaltioiden sellaisten laitosten soveltamat järjestelmät, jotka ovat tehneet työkyvyttömyyden astetta koskevan päätöksen	Belgian laitosten soveltamat valtiot järjestelmät, joita vastaavuustapauksissa päätös sitoo			
		Yleinen järjestelmä	Kaivostyöntekijäin järjestelmä		Merenkulkijoiden järjestemä
			Yleinen työkyvyttömyys	Ammatillinen työkyvyttömyys	
RANSKA	1. Yleinen järjestelmä — Ryhmä III (pysyvä huolenpito) — Ryhmä II — Ryhmä I	Vastaavuus	Vastaavuus	Vastaavuus	Vastaavuus
	2. Maatalouden järjestelmä — täysi yleinen työkyvyttömyys — kahden kolmasosan yleinen työkyvyttömyys — huolenpitotapaukset	Vastaavuus	Vastaavuus	Vastaavuus	Vastaavuus
	3. Kaivostyöntekijöiden järjestelmä — osittainen, yleinen työkyvyttömyys — huolenpitotapaukset	Vastaavuus	Vastaavuus	Vastaavuus	Vastaavuus
	— ammatillinen työkyvyttömyys	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Vastaavuus	Ei vastaavuutta
	4. Merenkulkijoiden järjestelmä — yleinen työkyvyttömyys — huolenpitotapaukset	Vastaavuus	Vastaavuus	Vastaavuus	Vastaavuus
	— ammatillinen työkyvyttömyys	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta
ITALIA	1. Yleinen järjestelmä — työkyvyttömyys — ruumiillisen työn tekijät — työkyvyttömyys — toimihenkilöt	Vastaavuus	Vastaavuus	Vastaavuus	Vastaavuus
	2. Merenkulkijoiden järjestelmä — sopimattomuus merenkulkuun	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta
LUXEMBURG	Työkyvyttömyys — ruumiillisen työn tekijät Työkyvyttömyys — toimihenkilöt	Vastaavuus	Vastaavuus	Vastaavuus	Vastaavuus

RANSKA

Jäsenvaltiot	Jäsenvaltioiden ellaisten laitostensoveltamatjärjestelmät, jotka ovat tehneettyökyvyttömyydenastetta koskevanpäätöksen	Ranskan laitosten soveltamat järjestelmät, joita vastaavuustapauksissa päätös sitoo											
		Yleinen järjestelmä			Maatalouden järjestelmä			Kaivostyöntekijäin järjestelmä			Merenkulkijoiden järjestelmä		
		Ryhmä I	Ryhmä II	Ryhmä III (huolenpito-tapaukset)	2/3 työkyvyttö-myys	Täysi työkyvyttö-myys	Huolenpito-tapaukset	2/3 työkyvyttö-myys	Huolenpito-tapaukset	Ammatillinen työkyvyttö-myys	2/3 Yleinen työkyvyttö-myys	Täysi ammatillinen työkyvyttö-myys	Huolenpito-tapaukset
BELGIA	1. Yleinen järjestelmä	Vastaavuus	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Vastaavuus	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Vastaavuus	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta
	2. Kaivostyöntekijäin järjestelmä												
	— osittainen yleinen työkyvyttömyys	Vastaavuus	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Vastaavuus	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Vastaavuus	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta
	— ammatillinen työkyvyttömyys	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta(2)			
	3. Merenkulkijoiden järjestelmä	Vastaavuus(1)	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Vastaavuus(1)	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Vastaavuus(1)	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta
ITALIA	1. Yleinen järjestelmä												
	— työkyvyttömyys — ruumiillisen työn tekijät	Vastaavuus	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Vastaavuus	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Vastaavuus	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta
	— työkyvyttömyys — toimihenkilöt	Vastaavuus	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta
	2. Merenkulkijoiden järjestelmä												
	sopimattomuus merenkulkuun	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta
LUXEMBURG	Työkyvyttömyys — ruumiillisen työn tekijät	Vastaavuus	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Vastaavuus	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Vastaavuus	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta
	Työkyvyttömyys — toimihenkilöt	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta

(1) Siltä osin kuin belgialaisen laitoksen toteama työkyvyttömyys on yleistä työkyvyttömyyttä

(2) Ainoastaan jos belgialainen laitos on todennut, että työntekijä on sopimaton työhön maan alla tai maan päällä

ITALIA

Jäsenvaltiot	Jäsenvaltioiden sellaisten laitosten soveltamat järjestelmät, jotka ovat tehneet työkyvyttömyyden astetta koskevan päätöksen	Italian laitosten soveltamat järjestelmät, joita päätös sitoo vastaavuustapauksessa		
		Yleinen järjestelmä		Merenkulkijoiden järjestelmä Sopimattomuus merenkulkuun
		Ruumiillisen työntekijät	Toimihenkilöt	
BELGIA	1. Yleinen järjestelmä	Vastaavuus	Vastaavuus	Ei vastaavuutta
	2. Kaivostyöntekijöiden järjestelmä			
	— osittainen yleinen työkyvyttömyys	Vastaavuus	Vastaavuus	Ei vastaavuutta
	— ammatillinen työkyvyttömyys	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta
	3. Merenkulkijoiden järjestelmä	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta
RANSKA	1. Yleinen järjestelmä			
	— ryhmä III (huolenpitotapaukset)	Vastaavuus	Vastaavuus	Ei vastaavuus
	— ryhmä II			
	— ryhmä I			
	2. Maatalouden järjestelmä			
	— täysi yleinen työkyvyttömyys	Vastaavuus	Vastaavuus	Ei vastaavuutta
	— osittainen yleinen työkyvyttömyys			
	— huolenpitotapaukset			
	3. Kaivostyöntekijöiden järjestelmä			
	— osittainen yleinen työkyvyttömyys	Vastaavuus	Vastaavuus	Ei vastaavuutta
	— huolenpitotapaukset			
	— ammatillinen työkyvyttömyys	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta
	4. Merenkulkijoiden järjestelmä			
	— osittainen yleinen työkyvyttömyys	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta
	— huolenpitotapaukset			
	— ammatillinen työkyvyttömyys			
LUXEMBURG	Työkyvyttömyys — ruumiillisen työntekijät	Vastaavuus	Vastaavuus	Ei vastaavuutta
	Työkyvyttömyys — toimihenkilöt	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta	

LUXEMBURG

Jäsenvaltiot	Jäsenvaltioiden sellaisten laitosten soveltamat järjestelmät, jotka ovat tehneet työkyvyttömyyden astetta koskevan päätöksen	Luxemburgin laitosten soveltamat järjestelmät, joita vastaavuustapauksessa päätös sitoo	
		Työkyvyttömyys — ruumiillisen työn tekijät	Työkyvyttömyys — toimihenkilöt
BELGIA	1. Yleinen järjestelmä	Vastaavuus	Vastaavuus
	2. Kaivostyöntekijöiden järjestelmä		
	— osittainen yleinen työkyvyttömyys	Vastaavuus	Vastaavuus
	— ammatillinen työkyvyttömyys	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta
	3. Merenkulkijoiden järjestelmä	Vastaavuus(1)	Vastaavuus(1)
RANSKA	1. Yleinen järjestelmä		
	— Ryhmä III (huolenpitotapaukset)	Vastaavuus	Vastaavuus
	— Ryhmä II		
	— Ryhmä I		
	2. Maatalouden järjestelmä		
	— täysi yleinen työkyvyttömyys	Vastaavuus	Vastaavuus
	— 2/3 yleinen työkyvyttömyys		
	— huolenpitotapaukset		
	3. Kaivostyöntekijöiden järjestelmä		
	— 2/3 yleinen työkyvyttömyys	Vastaavuus	Vastaavuus
	— huolenpitotapaukset		
	— ammatillinen työkyvyttömyys	Ei Vastaavuus	Ei Vastaavuus
	4. Merenkulkijoiden järjestelmä		
	— osittainen yleinen työkyvyttömyys	Vastaavuus	Vastaavuus
	— huolenpitotapaukset		
	— ammatillinen työkyvyttömyys	Ei vastaavuutta	Ei vastaavuutta
ITALIA	1. yleinen järjestelmä		
	— työkyvyttömyys — ruumiillisen työn tekijät	Vastaavuutta	Vastaavuus
	— työkyvyttömyys — toimihenkilöt	Ei vastaavuutta	
	2. Merenkulkijoiden järjestelmä		
	— kyvyttömyys navigoimiseen		

(1) Siltä osin kuin belgialaisen laitoksen toteama työkyvyttömyys on yleistä työkyvyttömyyttä

LIITE V

(Asetuksen 89 artikla)

Erityismääräykset tiettyjen jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen soveltamiseksi

A. BELGIA

1. Asetuksen 1 artiklan a alakohdan i alakohtaa ei sovelleta siltä osin kuin kyse on itsenäisistä työntekijöistä ja muista henkilöistä, jotka saavat terveydenhoitoa 9 päivänä elokuuta 1963 annetun lain nojalla, jolla perustetaan ja järjestetään sairaus- ja invaliditeettivakuutuksen pakollinen järjestelmä, niiltä osin kuin he eivät saa tähän hoitoon vastaavaa palkatuille työntekijöille annettavaa suojaa.

2. Belgian toimivaltaisen laitoksen soveltaessa asetuksen III osaston 7 ja 8 luvun säännöksiä lasta pidetään kasvatettuna siinä jäsenvaltiossa, jonka alueella hän asuu.

3. Asetuksen 46 artiklan 2 kohdan säännöksiä sovellettaessa Belgian lainsäädännön mukaan ennen 1 päivää tammikuuta 1945 täytettyjä vanhuusvakuutuskausia pidetään myös yleisessä työkyvyttömyysjärjestelmässä ja merimiesten järjestelmässä Belgian lainsäädännön mukaan täytettyinä vakuutuskausina.

B. SAKSA

1. a) Sikäli kuin Saksan lainsäädännössä ei ole vielä säädetty tapaturmavakuutuksesta, Saksan laitokset suorittavat myös korvauksen tämän lainsäädännön mukaan Elsass-Lothringenissa ennen 1 päivää tammikuuta 1919 sattuneista työtapaturmista (ja ammattitaudeista), joista aiheutuneista kustannuksista Ranskan laitokset eivät vastaa Kansainliiton neuvoston 21 päivänä kesäkuuta 1921 tekemän päätöksen perusteella (Reichgesetzblatt, s. 1289), jos asianomainen henkilö tai hänen jälkeenjääneensä asuvat jäsenvaltiossa;

b) asetuksen 10 artiklan säännökset eivät vaikuta säännöksiin, joiden mukaan tapaturmat (ja ammattitaudit), jotka sattuvat Saksan liittotasavallan alueen ulkopuolella, ja kaudet, jotka ovat täyttyneet tämän alueen ulkopuolella, eivät anna aihetta etuuksien maksamiseen tai antavat aiheen etuuksien maksamiseen vain tietyin edellytyksin, jos niihin oikeutetut asuvat Saksan liittotasavallan alueen ulkopuolella.

2. a) Sen määräämiseksi, tulisiko Saksan lainsäädännön mukaan keskeytetyiksi kausiksi ("Ausfallzeiten") tai lisäkausiksi ("Zurechnungzeiten") katsottavat kaudet ottaa huomioon sellaisina, pakolliset maksut, jotka on maksettu toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan ja vakuutuksena toisen jäsenvaltion vakuutusjärjestelmässä, pidetään pakollisina maksuina, jotka on maksettu Saksan lainsäädännön mukaan ja vakuutuksena Saksan eläkevakuutusjärjestelmässä.

Laskettaessa niiden kalenterikuukausien lukumäärää, jotka ovat kuluneet vakuutusjärjestelmään tulemisen päivämäärän ja riskin toteutumisen välillä ei oteta huomioon toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan huomioon otettuja kausia, jotka asettuvat näiden kahden päivämäärän välille, eikä kausia, joina se, jonka etua asia koskee, on saanut eläkettä;

b) edellä a alakohdan säännöksiä ei sovelleta tyyppikeskeytettyihin kausiin ("pauschale Ausfallzeit"). Tämä määrätään yksinomaan Saksan vakuutuskausien perusteella;

c) otettaessa huomioon lisäkautta ("Zurechnungszeit") Saksan kaivostyöntekijöiden eläkevakuutuslainsäädännön mukaan edellytetään lisäksi, että viimeinen Saksan lainsäädännön mukaan maksettu maksu maksettiin kaivostyöntekijöiden eläkevakuutukseen;

d) otettaessa huomioon Saksan korvaavia aikoja ("Ersatzzeiten") sovelletaan vain Saksan kansallista lainsäädäntöä;

e) poiketen d alakohdan säännöksistä seuraavaa säännöstä sovelletaan Saksan eläkevakuutusjärjestelmässä vakuutettuihin henkilöihin, jotka asuivat Saksan alueilla Alankomaiden hallinnon alaisina 1 päivästä tammikuuta 1948 alkaen 31 päivään heinäkuuta 1963 saakka: otettaessa huomioon Saksan korvaavia aikoja ("Ersatzzeiten") Saksan sosiaaliturvalain (RVO) 1251 artiklan 2 kohdan tai vastaavien säännösten mukaan, maksujen maksamista tuona aikana Alankomaiden vakuutusjärjestelmään pidetään samanlaisena kuin työskentelyä, joka kuuluu Saksan lainsäädännön mukaan pakolliseen vakuutukseen.

3. Sikäli kuin kysymys on maksujen suorittamisesta saksalaiseen sairausvakuutuskassaan, asetuksen 26 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen maksujen pakollinen suorittaminen keskeytetään, kunnes eläkkeen hakemista koskeva päätös on tehty.

4. Määrättäessä, saako lapsi orvoneläkettä, 78 artiklassa tarkoitettujen etuuksien saamista tai Ranskan lainsäädännön mukaan myönnetyn muun perhe-etuuden saamista Ranskassa asuvan alaikäisen osalta pidetään Saksan lainsäädännön mukaisen orvoneläkkeen saamisena.

5. Jos tämän asetuksen tai myöhempien sosiaaliturva-asetusten soveltaminen aiheuttaa poikkeuksellisia kustannuksia tietyille sairausvakuutuslaitoksille, tällaiset kustannukset korvataan osittain tai kokonaan. Paikallisten sairauskassojen kansallinen liitto ("Bundesverband der Ortskrankenkassen") toimiessaan yhteyselimenä (sairausvakuutus) päättää tällaisista korvauksista yhteisellä päätöksellä muiden sairauskassojen keskusjärjestöjen kanssa. Varat, jotka tarvitaan tällaisiin korvauksiin, hankitaan veroilla, jotka kohdistuvat kaikkiin sairausvakuutuslaitoksiin, suhteessa keskimääräiseen jäsenmäärään edellisenä vuonna lukuun ottamatta eläkkeelle siirtyneitä henkilöitä.

6. Jos jokin Saksan laitos on toimivaltainen myöntämään perhe-etuuksia asetuksen III osaston 7 luvun mukaan, työntekijäksi (asetuksen 1 artiklan a alakohta) katsotaan henkilö, joka on vakuutettu pakollisella vakuutuksella työttömyyttä vastaan tai henkilö, joka saa tämän vakuutuksen vuoksi sairausvakuutuksesta rahasuorituksia tai vastaavia suorituksia.

C. RANSKA

1. a) Avustus vanhemmille työntekijöille myönnetään Ranskan lainsäädännön mukaan ranskalaisille työntekijöille asetettujen edellytysten mukaisesti kaikille työntekijöille, jotka ovat muiden jäsenvaltioiden kansalaisia ja jotka hakemuksensa tekemisen aikana asuvat Ranskan alueella;

b) samaa sovelletaan pakolaisiin ja valtiottomiin henkilöihin;

c) asetuksen säännöksillä ei vaikuteta Ranskan lainsäädännön säännöksiin, joiden mukaan vain työskentelykaudet palkattuna työntekijänä, tai kaudet, joita pidetään sellaisina, Ranskan tasavallan Euroopassa olevilla alueilla ja merentakaisilla alueilla (Guadeloupe, Guyana, Martinique ja Reunion), otetaan huomioon tarkasteltaessa vanhemmille työntekijöille annettavaa avustusta koskevan oikeuden saavuttamista.

2. Erityisavustus ja kasautuva korvaus, jotka annetaan kaivosten sosiaaliturvaa koskevan erityisen lainsäädännön mukaan, annetaan vain työntekijöille, jotka työskentelevät Ranskan kaivoksissa.

3. Lakia 10 päivältä heinäkuuta 1965 N:o 65—555, jolla myönnetään Ranskan kansalaisille ulkomailla ammatillista tai kaupallista toimintaa harjoittaville tai harjoittaneille oikeuden liittyä vapaaehtoiseen vanhuusvakuutusjärjestelmään, sovelletaan toisten jäsenvaltioiden kansalaisiin seuraavin edellytyksin:

— ammatillista toimintaa, joka antaa perusteen vapaaehtoiseen vakuutukseen Ranskan järjestelmässä, ei voida eikä ole voitu harjoittaa Ranskan alueella tai sen jäsenvaltion alueella, jonka kansalainen työntekijä on,

— työntekijän on hakemusta tehdessään joko osoitettava, että hän on asunut Ranskassa vähintään 10 vuotta yhdenjaksoisesti, tai, että hän on jatkuvasti ollut samanpituisen ajan Ranskan lainsäädännön alainen pakollisesti tai valinnaisella pohjalla.

4. Asetuksen 73 artiklan 3 kohdan mukainen ilmaisu "perhe-etuus" sisältää:

a) sosiaaliturvalain L 516 artiklassa säädetyt syntymää edeltävät avustukset;

b) sosiaaliturvalain L 524 ja L 531 artiklassa säädetyt perheavustukset;

c) sosiaaliturvalain L 532 artiklassa säädetyn korvaavan avustuksen merkityistä veroista.

Kuitenkin tämä etuus voidaan maksaa vain, jos työskentelyn aikana saatu palkka on Ranskassa verotettavaa tuloa;

d) sosiaaliturvalain L 533 artiklassa säädetyn yhden palkan avustuksen.

D. ITALIA

Ei mitään.

E. LUXEMBURG

1. Poiketen asetuksen 94 artiklan 2 kohdasta vakuutuskaudet tai sellaisina pidettävät kaudet, jotka ovat täyttyneet ennen 1 päivää tammikuuta 1946 Luxemburgin lainsäädännön mukaan työkyvyttömyys-, vanhuus- tai kuolemantapauksen eläkevakuutusta varten, otetaan huomioon tätä lainsäädäntöä sovellettaessa vain siinä laajuudessa kuin parhaillaan saavutettavat oikeudet säilytetään 1 päivään tammikuuta 1959 saakka tai myöhemmin korvataan yksinomaan tämän lainsäädännön mukaisesti tai voimassa olevien tai solmittavien kahdenvälisten sopimusten mukaisesti. Jos useampaa kahdenvälistä sopimusta sovelletaan, vakuutuskaudet tai sellaisina pidettävät kaudet, jotka menevät pisimmälle taaksepäin, otetaan huomioon.

F. ALANKOMAAT

1. *Vanhuuseläkkeensaajien sairausvakuutus*

a) Henkilöllä, joka saa vanhuuseläkettä Alankomaiden lainsäädännön mukaan ja eläkettä toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, katsotaan 27 tai 28 artiklaa sovellettaessa olevan oikeus luontoisetuuksiin, jos hän, tarpeen mukaan ottaen huomioon 9 artiklan säännökset, täyttää edellytykset, jotka vaaditaan vanhuksien vapaaehtoisiin vakuutusjärjestelmiin pääsemiseksi.

b) Vanhusten vapaaehtoisen sairausvakuutuksen maksu on niiltä, joita asia koskee ja jotka asuvat muussa jäsenvaltiossa, puolet keskimääräisistä kuluista, jotka Alankomaat on käyttänyt vanhuksen ja hänen perheenjäsentensä sairaanhoitoon.

2. *Alankomaiden yleistä vanhuusvakuutusta koskevan lainsäädännön soveltaminen*

a) Vakuutuskausia ennen 1 päivää tammikuuta 1957, joiden aikana edunsaaja asui Alankomaiden alueella 15 vuotta täytettyään tai jona aikana asuessaan toisen jäsenvaltion alueella hän harjoitti toimintaa palkattuna työntekijänä Alankomaissa sinne sijoittautuneen työnantajan palveluksessa, pidetään myös sovellettaessa Alankomaiden yleistä vanhuusvakuutuslainsäädäntöä täyttyneinä vakuutuskausina, huolimatta siitä, että edunsaaja ei täytä edellytyksiä, joiden mukaan hänen osaltaan tällaisia kausia sallittaisiin käsiteltävän vakuutuskausina;

b) kausia, jotka otetaan huomioon sovellettaessa edellä olevaa a alakohtaa, ei oteta huomioon, jos ne ovat päällekkäisiä sellaisten kausien kanssa, jotka on otettu huomioon laskettaessa toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan maksettavaa eläkettä vanhuusvakuutuksen osalta;

c) kun kysymys on avioliitossa olevasta naisesta, jonka aviomiehellä on oikeus Alankomaiden yleistä vanhuusvakuutusta koskevan lainsäädännön mukaiseen eläkkeeseen, avioliittokaudet, jotka edeltävät sitä päivää, jolloin nainen täytti 65 vuotta ja joiden aikana hän asui yhden tai useamman jäsenvaltion alueella, otetaan myös huomioon vakuutuskausina niiltä osin kuin nuo kaudet ovat päällekkäisiä hänen aviomiehensä täyttämien vakuutuskausien kanssa tämän lainsäädännön mukaan ja niiden kausien kanssa, jotka otetaan huomioon a alakohdan mukaan;

d) kausia ei oteta huomioon c alakohdan mukaan, jos ne ovat päällekkäisiä sellaisten kausien kanssa, jotka on otettu huomioon kyseiselle avioliitossa olevalle naiselle maksettavan eläkkeen osalta toisen jäsenvaltion lainsäädännön vanhuusvakuutuksen mukaan tai kausien kanssa, joiden aikana hän sai vanhuuseläkettä tällaisen lainsäädännön mukaan;

e) sikäli kuin kysymys on naisesta, joka on ollut avioliitossa ja jonka aviopuoliso on ollut Alankomaiden vanhuusvakuutusta koskevan lainsäädännön alainen tai katsotaan täyttäneen vakuutuskausia alakohdan a mukaan, kahden edellä olevan alakohdan määräyksiä sovelletaan soveltuvin osin;

f) edellä a ja c alakohdassa tarkoitetut kaudet otetaan vanhuuseläkettä laskettaessa huomioon vain, jos se, jonka etua asia koskee, on asunut kuusi vuotta yhden tai useamman jäsenvaltion alueella sen jälkeen, kun hän täytti 59 vuotta ja yhtä kauan kuin tämä henkilö asuu yhdessä noista jäsenvaltioista.

3. *Alankomaiden yleistä vakuutusta leskille ja orvoille koskevan lainsäädännön soveltaminen*

a) Asetuksen 46 artiklan 2 kohdan säännöksiä sovellettaessa kaudet ennen 1 päivää lokakuuta 1959, joiden aikana työntekijä asui Alankomaiden alueella 15 vuotta täytettyään tai jona aikana, asuessaan toisen jäsenvaltion alueella, hän harjoitti toimintaa palkattuna työntekijänä Alankomaissa sellaisen työnantajan palveluksessa, jolla oli toimipaikka tässä valtiossa, otetaan myös huomioon vakuutuskausina, jotka ovat täyttyneet Alankomaiden yleistä vakuutusta leskille ja orvoille koskevan lainsäädännön mukaan.

b) Kausia, jotka otetaan huomioon a alakohdan määräysten mukaan, ei oteta huomioon, jos ne ovat päällekkäisiä sellaisten vakuutuskausien kanssa, jotka ovat täyttyneet toisen valtion lainsäädännön mukaan jälkeenjääneiden eläkkeiden osalta.

4. *Alankomaiden työkyvyttömyysvakuutusta koskevan lainsäädännön soveltaminen*

a) Asetuksen 46 artiklan 2 kohtaa sovellettaessa Alankomaiden työttömyysvakuutusta koskevan lainsäädännön mukaan täyttyneiksi vakuutuskausiksi katsotaan myös ennen 1 päivää heinäkuuta 1967 Alankomaissa palkatussa työssä täytetyt kaudet tai vastaavat kaudet.

b) Edellä a kohdan mukaan huomioon otettavat kaudet katsotaan sellaisiksi vakuutuskausiksi, jotka ovat täyttyneet jonkin 37 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun lainsäädännön mukaan.